

Kulturhistorisk undersökning

Inventering i Fjällbacka

Preliminär rapport Bohusläns museum 1991

INLEDNING OCH BAKGRUND

Sensommaren och hösten 1990 gjorde Bohusläns museum på uppdrag av byggnadsnämnden i Tanums kommun en inventering av bebyggelsen i Fjällbacka. Inventeringsområdet har, förutom det egentliga Fjällbacka, dvs Backen, Framstranden, Håkebacken och Oxnäs, även inbegripit Källvik och Mörhult. Materialet har bearbetats under vintern 1990-91 och redovisas här i konceptform. Syftet med arbetet har primärt varit att skaffa en mer detaljerad och nyanserad kunskap om bebyggelsen i samhället.

Fjällbacka är efter beslut av Riksantikvarieämbetet 1986 ett område av riksintresse för kulturmiljövården, tillika en av kulturmiljöerna som finns redovisade i Tanums kulturminnesvårdsprogram. Bedömningen av miljöns kulturhistoriska värde är i Fjällbacka intimt knuten till bebyggelsens placering och utformning. För kulturminnesvårdens del är syftet att bevara bebyggelsebildens karaktär i samhället. Med en god kunskap om bebyggelsen finns möjlighet att från byggnadsnämnden och museet på ett mer aktivt sätt styra förändringar till att harmoniera med den traditionella byggnads traditionen. Befintliga planer för Fjällbacka är i stor utsträckning från 1920-1940-talen och präglade av sin tids planeringsideal med in- delning i kvarter och stora tomter. För orter där en betydande del av bebyggelsemassan har tillkommit under en tid, då husen stod på ofri grund, ligger det en stor konflikt mellan målet att bevara miljöns kulturhistoriska värden och en planering som syftar till att ge god tillgänglighet med bil samt att ge varje tomt en viss storlek.

Kunskap om samhällets bebyggelsehistoria och byggnadstradition är dock inte bara viktig för kulturminnesvårdande instanser såsom : kommun, länsstyrelse och länsmuseum. Minst lika viktigt är det att denna kunskap även når de enskilda fastighetsägarna för att göra dessa medvetna om värdena i samhället och vad man bör tänka på när man ämnar vidtaga förändringar av sitt hus.

(Det är vår förhoppning att materialet längre fram kan kompletteras med bilder, såväl våra egna som äldre bilder från orten, samt det rika materialet i form av de uppmättningsritningar som finns för att därigenom göra materialet mer tillgängligt för allmänheten.

ALLMÄNT OM FISKELÄGENAS HISTORIA

Att Fjällbacka tillsammans med flera andra kustsamhällen (Sannäs, Havstensund, Smögen, Fiskebäckskil, Karingön, Gullholmen, Mollösund) är en riksintressant del av vårt kulturarv är inte bara avhängigt av att här finns en välbevarad äldre bebyggelsemiljö. Fjällbacka är framförallt ett exempel på de bohuslänska fiskelägena, eller rättare kustsamhällena, en samhällstyp som i stort sett saknar motsvarighet på andra håll i landet.

Eftersom samhällena bitvis ligger ganska tätt längs bohuskusten är det lätt att bli hemmablind för deras kvalitéer. Kustsamhällenas speciella utseende är betingat av ett samspel för näringsliv och bosättning som kanske varit lite annorlunda än på andra delar av den svenska och delvis också norska kusten.

- Fisket på Kattegatt, Skagerack och Nordsjön liksom det kustnära fisket har varit fritt och inte som i Östersjön varit knutet till jordinnehav. Periodvis har det också varit mycket givande. Detta har skapat förutsättningar för bosättningar, ibland mycket täta sådana, av en befolkning som till övervägande del levde av vad havet gav, samtidigt

som man inte var knuten till det samtida jordbrukssamhällets ägostruktur.

- Eftersom dessa människor i allmänhet saknade egen mark, var de hänvisade till att bosätta sig på de strandplatser eller öar, som för de jordbrukande markägarna hade litet eller inget värde. Till följd av detta hade man oftast endast ett begränsat utrymme till sitt förfogande och härigenom kom husen att förläggas tätt, ibland mycket tätt, när samhällena så småningom växte.

- Marken inom samhällena styckades aldrig upp i tomter före och under de viktiga tillväxtfaserna under 1700- respektive 1800- talens andra hälften. Indelningen i mindre fastigheter skedde i liten utsträckning från och med 1800-talets slut, men tog inte fart förrän den skensittarlagen kom 1925. Dessförinnan var marken således gemensam och man byggde, där det fanns plats, och man inte var i vägen för andra. Då de enskilda husägarna inte var markägare och heller inte hade anledning att hävda marken som sin egen saknades skäl att uppföra stängsel och hägnader mellan husen. Gatunätet utvecklades därigenom successivt genom att folk valde att färdas utmed hävdade stigar mellan husen. (Det var därför också möjligt att ta sig fram överallt, privata trädgårdar och staket stängde inte vägen så som i en stad.)

- De människor som under sillperioder flyttade ut i kustbandet kom ofta från socknarna inåt land och hade med sig byggnadstradition därifrån. Det kontaktnät man sedan hade som fiskare eller

,—. fraktseglare sträckte sig däremot inte så mycket inåt land som vid de norska, danska och engelska kusterna liksom på Färöarna. Man har alltså kunnat få mycket impulser därifrån.

Det Fjällbacka vi ser idag är i huvudsak tillkommet under en hundraårsperiod, mellan 1840 och 1940, med en tyngdpunkt på ny- och ombyggnader mellan 1870 och 1910. Dessutom finns ett inslag från 1930-talet på den 1928 brunna Framstranden.

FJÄLLBACKAS HISTORIA

Samhället ligger på marken till hemmanen Ödsmål och Lersten i Kville socken. Gränsen hemmanen emellan går nedanför Veddeberget där strandremsan mellan berg och hav är som smalast. Marken som samhället ligger på har längre tillbaka inte haft något större ekonomiskt värde, då jordbruket var basen i landsbygdens ekonomi. Sedan medeltiden har sillen periodvis "gått till" längs västkusten, dvs den har under senhösten och vintern lekt alldeles intill land. Den har då utgjort ett mycket lättfångat byte med vadar dragna från land eller från småbåtar.

Eftersom fisket var fritt var det möjligt för människor att slå sig ned i kustbandet och idka fiske utan att äga mark. Under sillperioderna kom därför kusten att befolkas för att sedan

avfolkas, när sillen efter något eller några tiotal år drog sig längre ut till havs igen.

Vissa platser kom med tiden att få en mindre bofast befolkning, som under mellanperioderna levde på annat fiske. Detta gäller särskilt efter 1500-talets stora sillperiod, och man anser att de flesta av Bohusläns kustområden har rötter i denna tid.

Den äldsta källuppgiften om Fjällbacka är från tidigt 1600-tal, då ett fåtal skattebetalande strandsittare finns här. Möjligt är att de stannat kvar efter sillperioden några decennier tidigare. Samhället växte till sig under 1600-talets slut, då sillen återigen gick till, om än i mycket mindre omfattning. På den första kartan från denna tid, 1673, finns sex bebyggelsestecken markerade. 1694 har den lilla bosättningen "Fiellbacke fiskeläggie" på hemmanen Lerstens och Ödsmåls utmark vuxit ytterligare,

med 22 byggnadsmarkeringar, alla belägna på Framstranden och Oxnäs. Även i Mörhult redovisas att folk slagit sig ner under 1600-talet.

Det var dock först under "den stora sillperioden" under 1700- talets slut som samhället växte till sig och expansionen sker vid denna tid i första hand kring Backen. På kartan över Ödsmåls andel uti Fjällbacka strand från 1799 redovisas en tät husrad öster om Hamngatan samt ytterligare en husrad utmed vattnet.

Sillperioden innebar enorma ökningar av fångsterna. Sillen kom nu inte bara till användning som föda utan även till framställning av silltran. Trankokerierna hade en blomstring under den korta perioden mellan 1750-1810. I Fjällbacka tillkom ett stort antal trankokerier både i själva Fjällbacka och i Fjällbacka skärgård.

Efter det att sillen åter lämnat kusten under 1800-talets första år, sjönk åter invånarantalet i Fjällbacka som i andra kustsamhällen, men här bodde 1830 ändå ca 330 människor. När fraktfarten släpptes fri 1832 innebar detta ett uppsving för bl a Fjällbacka, och samhället började åter sakta växa.

Förutom att idka fraktfart, handel och en del hantverk fortsatte man naturligtvis att fiska. I vattnen utanför Fjällbacka tog man enligt uppgifter upp sill, förmodligen skarpsill. Den 1840 inflyttade sjökaptenen Gustaf Andersson startade 1842 ett sillföretag och började efter några år att lägga in sillen tillsammans med kryddor till ansjovis, vilket var den första ansjovistillverkningen i Sverige.

1877 inleddes den senaste sillperioden med storsill, och samhället växte till ett av de största fiskelägena i Sverige, med 875 invånare. Fiske och fiskberedning var under denna tid den viktigaste inkomstkällan, men Fjällbacka var också hemmahamn för fraktfartyg som seglade på världshamnarna. Men det var inte bara de traditionella maritima näringarna som drog folk till Fjällbacka vid denna tid. Orterna utmed Bohuskusten hade också börjat attrahera folk i första hand från de bemedlade befolkningsskikten genom sin skönhet. I flera av husen under 1800-talets senare del kunde badgäster hyra in sig under sommarmånaderna. Det är under denna tid som merparten av den bebyggelse vi ser i Fjällbacka idag kom till, och karaktären på husen fick genom lövsågerier en viss anknytning till de ideal som rådde för de rena badorterna.

Med tiden som Fjällbacka blev en mer betydande ort växte även kraven på att orten skulle få municipalsamhällesrättigheter. Detta skedde år 1898. År 1907 fick samhället sin första byggnads- ordning. Alltjämt var en klar merpart av husen belägna på ofri grund, sannolikt belägna på tomter upplåtna mot arrende. På karta från år 1900 redovisas sammanlagt 21 friköpta tomter. Det är utifrån denna karta man föreslår en tomtdelning i huvudsak efter principen en tomt - ett hus.

År 1922 utarbetade Albert Liljenberg, stadsingenjör i Göteborg en stadsplan för Fjällbacka. Liljenberg hade 1917 utarbetat en stadsplan för Fiskebäckskil, som i mycket tog hänsyn till den existerande bebyggelsen. Han fick därefter uppdrag i flera kustsamhällen, men med tiden blev planerna allt mindre anpassade till de befintliga förhållandena. Vi har inte undersökt vilka reaktioner som uppstod i Fjällbacka, men vid en granskning förefaller det som om relativt stora ingrepp måst göras i framförallt sjöbodsraderna längs vattnet för att planen skulle ha kunnat fullföljas. Ett mindre antal hus hamnade också på gatumark eller på tomtmark som prickmarkerats – d v s mark som inte skulle vara bebyggd. Första stadsplanen kom alltså 1922, men redan lantmätarkartorna 1880 och 1900 innebar försök till reglering av bebyggelsen. Med ensittarlagen 1925 började tomter att friköpas i större skala.

HUSTYPER

Enkelhus

Bebyggelsen inom de bevarandevärda områdena består av hus med tämligen enhetliga grundformer. Det är intressant att konstatera att oavsett om huset uppfördes med en viss planlösning eller byggdes om till denna så är planlösningarna i mångt och mycket desamma med distinkta tidskaraktärer.

Den äldsta husformen som finns representerad är det enkla huset, med kök och ruin. 1 äldre uppteckningar kallades rummet för "stöva". Ingången till huset var oftast till köket, inte sällan på gaveln. Ett fönster i köket och två i rummet (ett på långväggen och ett på gaveln verkar vara det vanliga.) Bakugnsuren tog ofta så stor plats att den har stuckit ut genom bakre långväggen.

Spismuren hade alltid en sida in mot rummet för värmens skull. L Tidigare fanns ofta norska järnkaminer placerade här. De ersattes dock i början av 1900-talet av kakelugnar, som i sin tur ersattes med modernare kaminer, eller där värmekällan helt togs bort efter några få tiotal år ersattes de med element.

Hustypen är liten, och eftersom man inte som på en bondgård hade gott om förvaringsutrymmen i gårdens olika ekonomibyggnader, måste utrymmesbristen ha varit kännbar. Så har enkelhusen under åren ofta fått tillbyggnader eller genomgått andra förändringar. En del av husen förlängdes genom tillkomst av ytterligare ett rum eller kammare i fil. Husen byggdes under första hälften av 1800-talet som ryggåsstugor, dvs inne var det öppet upp till taknocken. Lika mycket som för att få ett plant innertak som för att skapa förvaringsutrymme försågs husen så småningom med loft, vilket för de mindre husen vanligen innebar att man även höjde vägglivet med några stockvarv. Loftstrappan placerades i köket, oftast vid bakväggen. Två hus utan loft har vi funnit vid inventeringen, dels det hus som allmänt kallas just "ryggåsstugan", i

Mörhult (Mörhult 1:26), men också det lilla gula huset på norra sidan av Bergsmansgatan (Koljan 9). Bägge dessa har i stället panelklädda s k tredingstak. Som skydd mot väder och vind byggde man ibland invändiga vind- fång, men som detta stjal yta från köket har många enkelhus en utvändig förstu. 1 en del fall har denna senare ersatts med en mindre glasveranda.

Ett vanligt sätt att skapa ett förråds- och arbetsutrymme har varit att på köksgaveln eller baksidan bygga till en bod eller svale med snedtak, en s k snedtäcka. Denna kunde inte sällan sträcka sig utefter hela baksidan. Det blev under mitten och slutet av 1800-talet vanligt att man ersatte dessa oisolerade utrymmen med beboeliga rum. Det enkla huset hade därigenom blivit dubbelt. De äldsta dubbelhusen i länet anses vara från omkring 1830-talet. Naturligtvis har det kommit att uppföras nya hus, som redan från början hade denna planlösning, men flera exempel finns även i Fjällbacka på att hus av enkelhustyp byggdes till på bredden och där taknocken flyttades till mitten på det nya huset.

Dubbelhus

Dubbelhusen byggdes alltså i flertalet fall redan från början med (en kammare bakom respektive kök och rum (stöva), "kökskammer" resp "stövskammer". Ingången var fortfarande i köket, och där fanns också vindstrappan. Eftersom dubbelhusen gjordes bredare blev taket också högre och

man fick plats att inreda ett eller ibland två rum på vinden. Detta skedde dock oftast långt senare, kanske när familjen växte eller man började hyra ut till sommargäster. En variant av denna planlösning är den som inte har kök och rum i rad på framsidan, utan i motsatta hörn av huset. Denna form, som ibland kallas nordbohuslänsk, förekommer i Fjällbacka.

Under 1800-talets sista två decennier kom dubbelhusen på västkusten att byggas större på både höjden och bredden. De två kamrarna blev rum, och med ett förhöjt väggliv blev det plats på vinden att inreda flera rum, ibland en separat lägenhet. För att slippa ha trappan i köket stod två lösningar till buds. Den ena bestod i att en smal hall byggdes mellan köket och ett av rummen. Det andra sättet, vilket förekommer även på äldre dubbelhus, var att bygga ett separat trapphus på gaveln eller långsidan. Man hade inte sällan en glasveranda redan från början.

Det var det förbättrade fisket under 1800-talets slut, med sill och större båtar, som gjorde det möjligt för Bohusläns tidigare ganska fattiga fiskarbefolkning att uppföra dessa stora hus.

Hus med kök mitt på baksidan, Tvåkammarhus.

I Fjällbacka finner vi dock inte stora dubbelhus förrän efter sekelskiftet 1900. Här förefaller det som om man valt en annan hustyp när silipengarna rann till på 1870- och 80-talen. Typen är endast sparsamt uppmärksammat i svensk litteratur, och även om det ej varit möjligt att inom inventeringens ram undersöka hustypen närmare så har dess särdrag först i denna inventering särskilt uppmärksamats. Klart är dock att det på 1870-80-talen uppförs över tjugo nya sådana hus. Äldre hus kan också ha byggts till för att få denna planform, detta vet vi ännu inte.

Hur ser då husen ut? Närmar vi oss huset framifrån leder ofta en 6. trappa upp till en öppen förstukvist med snickarglädje samt en inåtgående dubbel spegeldörr. Dörrarna har ibland diamantsnitt i speglarna och omges av en klassiserande dörrömfattning. Innanför finns en liten hall. Rakt fram har man så baksidan av spismuren, vilken ligger mitt i huset. Idag är bakugnen ofta riven, och man finner i stället en garderob, wc eller vindstrappa på denna plats. Från hallen leder dörrar på ömse sidor in till de två rummen. Detta var en "fin" ingång, som kanske inte användes så mycket till vardags.

Mitt på baksidan ligger köket, med egen ingång utifrån. Detta är mycket bredare än hallen och härifrån kan man alltså nå till de bägge rummen på framsidan. Om huset är strikt symmetriskt, vilket är mindre vanligt, finns på ömse sidor om köket två kamrar. Till dessa kommer man i en del av husen från köket och i andra från rummen. Betydligt vanligare är att huset i det ena hörnet på baksidan i stället för en kammare har en förstu, vindstrappa och kanske en skrubbe.

På ena vindsgaveln var ofta inrett ett rum, men i övrigt var det från början en kallvind, som användes till förvaring.

Dessa hus har liksom andra vid samma tid köpts som färdiga timmerstommar från inlandet och forslats hit ut och sedan monterats upp på det sätt som var vanligt i kustsamhällena. Flera av husen skall ha kommit "från Bullaren" eller "från Lur", de två de trakter

i Tanurns nuvarande kommun som hade gott om skog och som därför kunde leverera timmerstommar till kusten. Något skall också ha kommit från Lersten.

Planlösningarna på dessa hus i Fjällbacka visar små variationer, de verkar inte ha utvecklats under en längre tid utan snarare ha införts som en nyhet. Varifrån man tog

förebilden vet vi ännu inte.

Hus med kök mitt på baksidan har dock funnits tidigare på västkusten, det rör sig då ofta om kaptenshus från förra hälften av 1800-talet och vi känner till exempel så långt söderut som i Mollösund och Hälleviksstrand. Dessa hus har då två rum och två kammare på var sida och hall samt kök i mitten, men till skillnad från dessa leder hallen i kaptenshusen rätt igenom och in till köket. Johannes Falcks gula hus (Fjällbacka 108:1, numera rivet) från 1830-talet överst i Galärbacken hade också en sådan planlösning från början. Hustypen finns även representerad i Grebbestad.

1900-talets dubbelhus med hall

De hus som byggdes i Fjällbacka under 1920- och 30-talen, och även in på 1940-talet, hade inte sällan en planlösning som var en vidareutveckling av det stora dubbelhuset från tiden före och kring sekelskiftet.

Den fyrdelade planlösningen på bottenvåningen inrymde två rum och kök samt en hall. Trappan till andra våningen placerades också här, en andra våning som nu var mer integrerad i bostaden än tidigare.

Husen gavs en något högre takvinkel än tidigare och en exteriör som under 1920-talet ibland fick klassicistiska drag och senare under 1930-och 40-talen blev mer påverkad av funktionalismen, med en enkel locklistpanel och utan övriga snickerier.

Dessa hus finner vi i de dåtida utkanterna av samhället: Ovanför Backen respektive Håkebacken, i Källviken mm, men också på Framstranden inom det område som brann 1928.

KÄLLMATERIALET

De källor som ligger till grund för föreliggande rapport är dels uppgifter från enskilda husägare och hembygdskunniga personer och dels lokalhistorisk litteratur och arkivmaterial. Fältarbetet inleddes med att vi delade ut ett frågeformulär till hushållen i Fjällbacka där husägarna fick redogöra för vad de visste om sitt hus, såsom byggnadsår och tidigare ägare.

De arkiv som genomgått för detta arbete är Kville härads hembygdsarkiv i Fjällbacka, Göteborgs Historiska museums arkiv, Göteborgs sjöfartsmuseums arkiv, Lantmäterienhetens arkiv, Lantmäteriverkets arkiv samt Brandförsäkringsverkets arkiv. Nedan görs en summarisk beskrivning av det vi funnit vara intressant för vårt arbete i de olika arkiven. Denna upplysning kan vara till god hjälp även för andra forskare i lokalhistoria:

Kville hembygdsarkiv:

Arkivet innehåller en stor mängd fotografier av samhället Fjällbacka. Vidare finns här uppmättningsritningar på ett stort antal hus 1 samhället utförda av signaturen B S (Bengt Säfve). Ritningarna är mycket fint gjorda och ett utomordentligt dokumentationsmaterial för framtiden. Arkivet innehåller även excerpter från lokalhistorisk forskning från Sverker Stubelius, folkskolärare i Fjällbacka under 1900-talet och flitig lokalhistorisk forskare med flera publicerade artiklar och böcker om Fjällbacka med omnejd. Det mesta materialet om enskilda hus i Fjällbacka har dock sammanställts av Johan Mjölner, fiskeriinspektör till yrket och även han fjällbackabo. Denne genomförde under 1940-talet en genomgång av samtliga hus med redovisning av husens ålder samt uppgift om antal rum i vart och ett av dessa. Mjölner har även författat sammanställningar om enskilda byggmästare som verkat 1

trakten m m. 1 Kville hembygdsarkiv finns även förvarat enkätsvar från den bostadssociala utredningen på 1930-40-talen där uppgifter om husens ålder, antal rum, ägare och husens funktion anges.

Göteborgs historiska museums arkiv:

Här förvaras renskrifter av Johan Mjölners forskning med uppgift om enskilda hus (se Kville hembygdsarkiv). Vidare finns här flertalet av de uppmättningsritningar från 1940-talet som även finns i hembygdsarkivet. I arkivet förvaras även excerpter från mantalslängder för decennierna kring sekelskiftet samt renskrifter av brandförsäkringshandlingar från åren 1832-1886 vilka förvaras i original på Brandförsäkringsverkets arkiv i Stockholm.

Göteborgs sjöfartsmuseums arkiv:

I arkivet finns ett stort antal fotografier samt uppmättningsritningar av enskilda hus som gjordes av Nordiska museet på uppdrag av staden Göteborg inför Göteborgsutställningen 1923. Uppmätningarna är signerade H G Gyllensköld. Materialet är intressant genom att det genomförts så tidigt då många hus alltså var i ursprungsskick och antalet uppmätningar är relativt omfattande.

Brandförsäkringsverkets arkiv, Stockholm:

Här förvaras, förutom brandförsäkringshandlingar gällande orten i 8 nämnda bolag, även en karta från 1891 över Fjällbacka, vilken är en bearbetning av Buscks karta från 1880, med tillhörande för- teckning över försäkringar.

Lantmäteriverkets arkiv, Gävle:

I detta arkiv återfanns Buscks karta över Fjällbacka från år 1880.

Lantmäterienhetens arkiv, Länsstyrelsen Göteborg:

På Lantmäterienhetens arkiv finns flera äldre kartor över Fjällbacka däribland "Charta öfver Ödsmåls andel uti Fjällbacka strand" av dels finns en karta över municipalsamhället Fjällbacka från år 1900 författad av samme lantmätare Busck.

Byggnads nämndens arkiv, Tanums kommun, Tanumshede:

I detta arkiv förvaras äldre stadsplaner från Fjällbacka med början år 1922 då Albert Liljenberg, dåvarande länsarkitekten, författade den första stadsplanen för ortens centrala del. Vidare finns i byggnadsnämndens arkiv bygglovshandlingar med uppmättningsritningar av enskilda hus.

BEBYGGELSEBILDER I FJÄLLBACKA

De bevarandevärda områdena i Fjällbacka rymmer i sig flera olika "bilder" ur kustsamhällenas bebyggelsehistoria. I Mörhult och Sälvik ser vi det lilla fiskeläget, med en handfull hus och några sjöbodas. Husen ligger i och för sig ganska tätt, men bildar inte det påtagliga husgytter som finns inne i Fjällbacka. I Sälvik ligger husen på rad utefter vattnet medan de i Mörhult ligger utefter en väg ner mot stranden. Detta är två mycket vanliga bebyggelsemönster i Bohusläns fiskelägen som åskådliggör hur

samhällena såg ut i sitt tidigaste skede.

På bägge ställena har yngre bebyggelse smugit sig in på de äldre husen, men mönstren är ännu tydligt avläsbara.

Fjällbackas allra äldsta bebyggelse skall ha legat på Framstranden, någonstans vid södra hamnen, för att senare ha koncentrerats till Backen. Eftersom Framstranden brann 1928 är det en mycket yngre bebyggelsebild man ser här, med ungefär likstora tomter och likstora hus regelbundet utplacerade. Husen och placeringen är tidstypiska för 1930-talets byggande i kustsamhällena, det ovanliga är bara att denna bebyggelse ligger så centralt. Sådana kvarter finner man oftast längre från vattnet. Genom att husen på Oxnäs ligger på en bergknalle har få av dem trädgård. Den fria marken mellan husen, ägd av ingen men använd av alla, har därför kunnat bevaras, även om den idag är indelad i fastigheter. Så har det varit i många av kustsamhällena, men när marken har indelats i tomtlotter för att kunna friköpas, har de allmänt tillgängliga mellanrummen mellan husen gradvis ersatts med genom staket, terrassering eller någon annan markering för att markerad tomtmark. Så är också fallet i stora delar av övriga Fjällbacka.

I Backen och på Håkebacken ser vi så den förtätade backbebyggelsen.

Anmärkningsvärt på Håkebacken är att relativt litet har förändrats i bebyggelsemönstret sedan de första husen sattes upp här. Tre mindre hus har dock försvunnit. I Backen finns dessutom rötter ner i 1700-talet, med kontinuitet i flera huslägen, även om det förmodligen bara är "Basehuset", sor'. självt är från denna tid. Vad som tyvärr försvunnit från samhället är den förtätade gatubebyggelse som tidigare fanns utefter det som nu heter Norra och Södra Hamngatan. Branden 1928 förstörde mycket, och småbränder liksom rivningar har i övrigt glesat ut husraderna, så att detta mönster endast bitvis återstår. Mellan Telegrafhuset (Fjällbacka 165:51) och Södra hamnplan finns dock en gatusträcka som kan ge en aning om detta äldre mönster.

För att allt detta skall kunna vara avläsbart även i framtiden krävs att respektive bebyggelses karaktär bevaras. Förändringar eller tillskott är därmed inte uteslutna, men allt för kraftiga traditionsbrott eller avvikelser kommer på sikt att upplösa de egenskaper som gör Fjällbacka värdefullt. Därför måste man gå varsamt fram vid reparationer eller förändringar, samt se till att ny bebyggelse endast tillkommer efter noggrann prövning.

BYGGNADSVÅRD

De äldre byggnaderna är ofta mycket viktiga för kulturmiljön, och hela miljön kan påverkas av förändringar på enskilda byggnader.

Detaljer

I äldre tid var man mycket noga med detaljernas utformning. Under tiden från 1830-talet och fram till 1880-talet lade man stor vikt vid utformningen av foder och lister och dessa var i allmänhet rika på profiler. Dörrarnas överstycken från denna tid har inte sällan ett listverk i form av en fronton. Ofta har dörrfodren långsgående skåror, så kallade kannelyrer, eller rundade dito, såsom i väggen infällda pelare, något som kan härledas ur klassiska förebilder. 1890-talet innebar i kustorterna en övergång till lövsågerier, så kallade snickarglädje. Ofta tillbyggdes entrépartierna med en förstukvist med lövsågerier i takkantslist och i räckverk, vilken inte sällan dolde den äldre

klassiserande entrén. Vind- skivorna från denna tid är släta men med lövsågerier, medan de under decennierna dessförinnan var profilerade men släta i över- och nederkant. Det var inte alla gånger husägaren själv som beställt detta, utan snickarna satte upp det själva, kanske som en sorts "reklam". Besvärligt att underhålla ute i kustbandet, har mycket av detta försvunnit under årens lopp, vilket gör det som finns kvar desto mer värdefullt.

Men detaljer innebär inte bara lövsågerier, det är också omsorgsfullt utformade taklistor, dropplistor, fönsteromfattningar, trappräcken, golvlister, dörrfoder... Vid reparationer, panelbyten, fönsterbyten eller nybyggnation är det viktigt att man ger akt på detta så att detaljrikedomen inte går förlorad. Många snickeriverkstäder kan utan större svårighet framställa listprofiler efter äldre förebilder.

Panel

Trä är det material som i århundraden präglat utseendet på Fjällbackas bebyggelse. Materialet har många fördelar, och med riktiga åtgärder håller det mycket länge. Det åldras vackert och ger intressanta skuggspel i fasadytan. En träfasad går att komplettera och byta ut delar av. Med en riktig ytbehandling och ett kontinuerligt underhåll ansvarar man för att vår unika träbyggnadskultur förs vidare.

Den allt dominerande paneltypen är stående locklistpanel. De hus vi ser idag från tiden före 1920-talet har oftast den vanliga åslisten (a), medan de som byggdes här efter och in på 1940-talet har en locklist med svagt välvd översida (b). En stor del av husen som byggts eller panelklätts på 1860-80-talen har ursprungligen haft en bredare locklist, med en dubbel karnisprofil (c) men idag återfinns denna paneltyp endast på ett fåtal byggnader i Fjällbacka. Den enklaste paneltypen, som förekommit från 1800-talet och in på 1900-talet framförallt på enklare uthus eller tillbyggnader, är vankantad (okantad) lockpanel. Vid panelbyte eller -reparation bör någon av dessa väljas, i enlighet med husets ålder och karaktär. Modern lockpanel (d), där lockbrädan är dels rakt kantad och dels lika bred eller nästan lika bred som underliggaren, förvanskar däremot karaktären på ett äldre hus, och bör inte användas.

En del hus från åren kring 1910 har fasspantpanel, oftast liggande på bottenvåningen och stående på vindsvåningen samt inte sällan sågtandad i skarven dem emellan (e). Ibland finns också en pärla intill fasningen (f). Detta är ett kännemärke för hus från denna tid och är något som inte kan avlägsnas utan att något av husets karaktär försvinner.

Färgsättning

Så långt fram i tiden som om kring mitten av förra seklet fanns det omålade och kanske också opanelade hus i Fjällbacka. Som träskydd användes i stället för färg bland annat järnvitriol, silltran eller tjära. De som hade det bättre ställt hade däremot råd att kanske både panela och gulmåla eller rödfärga sitt hus. Brandförsäkringar, vilka går tillbaka till 1830-talet, kan ge oss en bild av hur en del av husen sett ut. Man får då komma ihåg att en försäkring då var något som inte alla kunde unna sig. Fram till 1850 var sexton Fjällbackahus brandförsäkrade, och vi kan här finna namn som August Emil Gerle, Carl M Åhman, skepparna Olof Christian och Johannes Falck, handlanden M Backelin m fl. Nio bostadshus var vid försäkringstillfället omålade, tre rödfärgade och fyra var oljefärgsmålade. Dock var en del hus nybyggda

när försäkringen tecknades, däribland Gerles, och sannolikt av den orsaken ännu ej målat. Ser vi till hela samhället bör inte mer än en handfull hus ha varit oljefärgsmålade, då främst med ljus ockra- gul färg. Åtminstone hälften, om inte mer, av bebyggelsen var ännu omålad.

Rödfärgen, slamfärgen med pigment från Falu koppargruva, har lång tradition i vårt land, men det är inte förrän under mitten av 1800-talet som den verkligen också blev vanlig. För kustsamhällena var det den förbättrade ekonomin under sista sillperioden som möjliggjorde för många att äntligen kunna måla sitt hus. Röd färg var den vanligaste, men ockragul slamfärg har också förekommit.

Sedan slutet av 1700-talet hade den ljusa gula oljefärgen ansetts som den finaste. Priset gjorde den dock oåtkomlig för de flesta, men när den framemot sekelskiftet 1900 blev billigare genom mer industrialiserade tillverkningsmetoder, kom de flesta av västkustens fiskelägen att återigen skifta färg. Rödfärgen fick dock stanna på uthus och sjöbodas.

Huvudsakligen använde man alltså gula pigment, såsom ockra, till oljefärgen men på västkusten fick också den vita färgen stort genomslag. Ursprungligen var det blyvitt pigment, men som det är ganska giftigt får man numera använda sig av zinkvitt och titanvitt. Även om den vita färgen kom att inta en dominerande plats, så har man fortsatt att använda gult och även vissa andra färger.

Det är sällan fel att måla sitt hus vitt i Fjällbacka, och rött är också användbart. Man bör dock betänka att kustsamhällena kulörmässigt haft en viss spräcklighet men inom givna ramar. Ett alltför stort genomslag av vitt är därför inte heller positivt om man ser till samhället som en helhet. Har man ett äldre hus kan man med fördel skrapa fram de äldre färgskikten och på det sättet se hur det tidigare har varit målat. I många fall kommer man då att finna en röd ton i botten, en rest från den första rödfärgen.

Det är svårt att ge någon generell rekommendation om färgsättning, men förutom rödfärg bör man hålla sig till täckande färg i ljusa traditionella kulörer. Moderna pastellfärger (ljusa orange eller rosa nyanser) bör man undvika liksom alltför starka gula nyanser, däribland den som saluförs som "herrgårdsgul". Laserande färger bör inte heller användas, och absolut inte svart.

Använd inte plastfärg eller akrylatfärg som det egentligen heter. Det är oerhört svårt att på en äldre fasad skapa det oerhört noggranna underarbete som krävs för att en akrylatfärg inte skall börja skapa mer problem än den löser.

Traditionell linoljafärg är den bästa för träet, och finns sedan några år också färdigblandad för den som inte vill blanda själv.

Fönster

En mycket viktig del av fasaden är fönstren. Fönstren är husets ögon, och blir på det sättet en spegling av husets själ. Det är också genom fönstren som vi betraktar världen utanför. De är ursprungligen utvalda för att passa till byggnaden och är en del av den arkitektoniska utformningen. De berättar också om de hantverkare som byggde huset, eftersom det ofta var de som valde profiler och lövsågerier.

Att äldre tiders fönster var profilerade på både omfattning, mittpost, båge och spröjs var inte bara ett utslag av formglädje. Stavar, kannelyrer och karniser ger tillsammans ett mjukt skuggspel som gör övergången mellan inne och ute mindre hård. Tyvärr saknar moderna fönster detta ljus- och skuggspel. Tyvärr är också ljusspelet som allra finast med enkeiglas i bågarna, och skall huset vara beboeligt även på vintern måste något litet av detta offras.

Gamla fönster ser ofta ut att vara i värre skick än vad de egentligen är. De är konstruerade så att skadade delar går att byta ut. Virket i dem är med all sannolikhet av högre klass än vad som är möjligt att komma över idag, beroende på att man dels inte ställer samma kvalitetskrav vid valet av fönstervirke, och dels inte ger träet tid att torka ut ordentligt.

Om fönstret har skador, är det oftast bottenstycket i bågen som är dåligt. Låt i så fall ett snickeri tillverka nya delar att reparera bågarna med. Hörnbeslag och gångjärn kan också vara rostiga och byts i så fall mot nya.

För att uppnå bättre värmeisolering hade man tidigare ofta innan- fönster. Svensk byggnorm kräver vid nybyggnation ett k-värde på högst 2.0 W/m²C. Med innanfönster kommer man ner i ett k-värde på 2.6 W/m²C, vilket är fullt tillräckligt om ditt hus är ett sommarhus. Om man i stället för att köpa helt nya fönster skaffar isolerglas i innerbågar kan man få ett k-värde på 1.8 W/m²C.

Var rädd om de gamla glasen! Betrakta dem som antikviteter, glas av denna typ går inte längre att få tag på. Med sin lite ojämna yta speglar de dagsljusets växlingar på ett levande sätt, vilket moderna glas inte gör, eftersom de är allt för plana.

— OM fönstren ändå byts, se till att behålla den befintliga fönsterstorleken och spröjsindelningen. Välj sidohängda fönster, behåll den fasta mittposten och se till att få fast spröjs i ytterrutan. Lösa spröjs kommer lätt bort eller går sönder. Tänk på att få stående proportioner, både på hela fönstret och dess mindre delar. Ta er tid att titta på de nya fönstren, beställ aldrig fönster som ni inte har sett i verkligheten. Ni och era efterträdare i huset kommer att sitta och titta ut genom dessa fönster under många år framöver.

Tak

De äldsta taktäckningarna utgjordes av halm eller vass, torv, tång eller bräder.

Takteglet fick genomslagskraft först under 1800-talet.

Enkupigt tegel var det vanliga fram till 1920-talet då tvåkupiga tegelpannor fick större spridning. Andra takmaterial har också förekommit, framförallt i efterkrigstid. Falsad plåt är vanlig i städer men inte på landsbygden, annat än på enstaka större byggnader. Dessutom förekom den väderbeständiga eterniten, vilken vi idag vet var livsfarlig att tillverka och hantera eftersom den innehöll asbest.

Idag finns också takpannor av betong, liksom takplåt som utseendemässigt försöker efterlikna ett tegeltak.

Den levande ytan hos ett tegeltak går aldrig att kopiera i andra material. Tegel har god hållbarhet och frostbeständighet och håller tätt om det är riktigt lagt och skött. Byt inte bort taktegel där enstaka pannor är skadade. Komplettera istället med annat äldre tegel, vilket går att få tag på för någon krona per panna.

Takmaterial bör väljas i stil med husets tidskaraktär, d v s äldre hus bör ha enkupigt tegel, medan tvåkupigt tegel bör ligga på 1930-50-tals tak. Alla tak i Fjällbacka bör vara RÖDA. Det gäller även skorstenshuvar och andra plåtdetaljer. Variation skapas genom olika röda nyanser på äldre och yngre tak.

Många tegeltak ersätts av betongtak, vilket är synd. Tegeltaket hade kanske kunnat behållas med komplettering av trasiga pannor. Svarta tak som förekommer på moderna hus hör absolut inte hemma i äldre bebyggelsemiljöer såsom Fjällbackas äldre delar.

Grund

En äldre stengrund är oftast kallmurad och fogstruken med kalkbruk. Om man inte vill ha stenarna synliga kan man slamma grunden, d v s stryka med ett mycket tunt kalkbruk. En tjockare puts kan förskjuta förhållandet mellan grund och ytterpanel, och orsaka att fukt tränger in i ändträet på ytterpanelen. Använd inte heller cementbruk. Det är alltför hårt för att följa de rörelser som alltid förekommer i grunden, och kan förvandla mindre sättningar i grunden till större sprickskador. Källarlösa hus skall ha ventilation i grunden, under golvbjälklaget, för att inte röta eller mögel skall uppstå. För detta ändamål finns en mängd små ventilationsöppningar. Sätt aldrig igen dessa!

Stomme

De flesta äldre hus är byggda med en stomme av liggande timmer, antingen bilat eller sågat, och en sådan stomme tål mycket. De allvarligaste skadorna uppstår vid fuktläckage, då träet ruttnar eller angrips av mögel. Detta händer ofta när huset under en längre period inte underhålls ordentligt. Sådana skador sprider sig dock i allmänhet inte utanför det ställe som har varit utsatt för fukten, och man kan vid en reparation byta ut det skadade virket mot nytt. Sättningar i huset kan vara besvärande, med golv som lutar och fönster och dörrar som inte går att stänga. Timmerstommen är dock seg och det finns ingen fara för husets fortbestånd. Sättningen kan inte sällan vara av gammalt datum, från tiden strax efter det att huset byggdes, och kan alltså ha avstannat för länge sedan.

Anpassning

- Att äldre bebyggelse har liknande drag innebär inte att alla hus såg exakt likadana ut. Tvärtom, i Fjällbacka finns knappast två hus som är helt lika. Men man byggde husen inom en tradition, som gav ramarna för husets utformning.

Att ta hänsyn till detta när man bygger nytt eller bygger om idag innebär inte att man frånhänder sig alla möjligheter att sätta egen prägel på huset. Man kan uppnå mycket fina resultat och samtidigt ta hänsyn till äldre byggnadstradition.

Vad man bör ta upp av den äldre traditionen är de enkla allmängiltiga dragen hos bebyggelsen, inte de speciella:

- Husens volym. Lagg inte ett långt och lågt hus intill äldre hus som har en mer traditionell husform.
- Äldre hus har ofta en symmetri i fasaden och i placering av verandor, trapphus och frontespiser.
- Fasadmaterialet bör oftast vara trä.
- Färgsättningen
- Traditionellt har de flesta hus haft sadeltak, med en lutning på 30-35 grader.
- Takmaterial
- Omsorg om detaljernas utformning.

Här nedan följer en redovisning av inventeringsarbetet med åtföljande kulturhistoriska kommentarer och rekommendationer. Materialet presenteras fastighetsvis efter kvarter. Vi har valt den presentationsordningen, trots att kvarternamnerna inte längre är aktuella och att Fjällbackas fastigheter har fått nya beteckningar. Att följa kvarteren är dock det enda sättet för läsaren att orientera sig geografiskt i materialet.

FASTIGHETSVIS BESKRIVNING SAMT KULTURHISTORISK REKOMMENDATION

1. BACKEN

1.1 LÄNGAN

FJÄLLBACKA 135:13 Fd LÅNGAN 13

Bild 11:1-2

År 1900 hade huset nummer 78 och tomten ägdes då av fru Olga Falck. Huset finns ej redovisat på äldre karta och ej heller redovisad i Johan Mjölners förteckning.

Byggnaden var från början magasin och därefter fungerat som garage och sedermera affär från 1920-talet. Byggnaden fungerar idag som kiosk och korvkiosk. Byggnaden är klädd med träpanel och målad med ljusblå färg.

Det befintliga huset har genomgått omfattande ombyggnad och saknar kulturhistoriskt värde.

FJÄLLBACKA 110:2

Bild 11:3—7

År 1900 hade ett hus på samma plats nummer 77, då ägt av kapten E Carlssons sterbhus. Enligt Mjölner uppfördes det befintliga huset år 1904 och skall under 1940-talet ha innehållit affärs- lokaler i nedervåningen samt tre rum och kök i andra våningen. På vinden finns ytterligare ett rum inrett. Ägs på 40-talet av Axel Wenanders sterbhus.

Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbel- husets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är sannolikt timrad och klädd med liggande fasspontpanel samt stående dito i övervåningens bröstning. Fasaden är ljusgul medan fönster och foder är vita. Taket är täckt med enkupigt tegel. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom de vackert spröjsade fönstren i utbyggnaden åt väster. Grunden är i kvaderhuggen granit.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar bl a under senaste året när ett pizzabageri inreddes i nedervåningen men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 135:6 f d LÅNGAN 6

Bild 11:8—10

År 1900 fanns ett hus på tomten med husnummer 76. Den tillhörande tomten finns redovisad som nummer XII. Ägare år 1900 var fru Valborg Hansson. Det befintliga huset sannolikt uppfört i början av 1900-talet.

Byggnaden fungerar idag som affär. Huset är uppfört på enkel bredd i en våning med vind. Huset är klätt med profilerad locklistpanel och grunden är i kvaderhuggen granit. Fasaden är blåmålad medan fönsterfoder och bågar är vita. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 135:7 f d LÅNGAN 7

Bild 11:11-14

År 1880 fanns ett hus här med nummer 141. År 1900 har huset nummer 75 och ägdes av fröken Lovisa Andersson. Enligt Mjölner är huset uppfört 1914 med såväl nedervåningen i sten som andra våningen inrymmande affärslokaler. På vindsvåningen redovisas 2 rum och kök. På 1940-talet ägdes huset av Berta Larsson.

Byggnaden inhyser idag en affär i källarvåningen och lägenhet på övriga våningsplan. Huset har sannolikt en planlösning av dubbelhustyp med tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är klädd i locklistpanel med profilerad åslist och röd- målad med svarta snickerier. Karaktäristiskt för byggnaden är grunden i kvaderhuggen granit med små stenar med jämnhuggen kant. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar, såsom den mycket breda balkongen åt väster, men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 135:8 f d LÅNGAN 8

Bild 11:15—20

År 1880 fanns ett hus här med nummer 142. År 1900 hade huset nummer 74 och ägdes då av Anna Wounsch som hade café. Mjölner daterar huset till 1870-talet. Huset bestod under 1940-talet av affärslokaler i nedervåningen och tre rum och kök på 2:dra våningen. På vinden fanns 2 rum och kök. Mjölner nämner att huset ombyggdes 1920 vilket möjligen kan syfta enbart på vindsvåningen. Ägare under 1940-talet var urmakare Widelius.

Huset har i sitt ursprung en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är grönmålad medan vindskivor samt fönsterbågar och foder är vita. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom profilerade fönsterfoder, vindskivor med lövsågerier. Grund av kvaderhuggen granit.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet.

Uthusen på tomten är värdefulla inslag i miljön och bör bevaras.

Fjällbacka 135:9 f d LÅNGAN 9

Bild 5:5-18

Tomten var bebyggd år 1900 och husnumret var då 73. Ägare var vid denna tid fröken Olga Falck. Tomten benämnes på kartan XVII. Huset som står där idag är uppfört 1926 och inrymde ursprungligen Göteborgs bank samt Anton Johanssons skohandel vilka båda inrymdes på första våningen. Affärslokalerna i källaren har därefter inhyst kött och chark, elfirma, rörfirma och nu presentbod. I 2:dra våningen finns fyra rum och två kök. Byggnaden har en källarvåning och en vindsvåning med två rum och kök. Huset ritat av uddevallaarkitekten Arthur Brattberg och byggmästare var August Johansson från Hamburgsund.

Byggnaden är uppförd med plankstomme i två och en halv våning och är klädd med locklistpanel med en för tjugotalet typisk åslist. Fasaden är gulmålade, dörrarna är bruna och fönsterfoder och bågar är vita. Idre interiöra detaljer finns bevarade såsom ådermålning i trapphuset samt målade blomsterbård. En karaktärsfull spröjsning av några fönster samt det valmade brutna taket är viktiga delar av byggnadens karaktär. Byggnaden är mycket välbevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka. Uthusen på tomten är värdefulla inslag i miljön och bör bevaras.

FJÄLLBACKA 135:10 f d LÅNGAN 10

Bild 11:21-23

Det befintliga bostadshuset på tomten är ett modernt tegelhus inrymmande bostad samt frisersalong från 1964.

Bakom huset finns ett fint och välbevarat uthus med portslider. Denna är klädd med lockpanel samt rödrålad med vita fönsterbågar och foder. Byggnaden stod tidigare närmare gatan och tillhörde då fastigheten Faicketomterna 1:2 på andra sidan gatan.

FJÄLLBACKA 135:11 f d LÅNGAN 11

Bild 4:32—35, 5:0—4

Tomten var bebyggd 1900 och ägdes då av kapten Hilmer Carlsson. Byggnaden är enligt ägaren uppförd år 1888. Nedervåningen innehåller affärslokaler, f d Augusta Carissons sybehörsaffär, medan vinden inrymmer tre rum och kök. Matkällare finns under huset. Byggnaden är relativt stor och kan möjligen till sitt ursprung vara ett dubbelhus som förlängts åt väster. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist.

Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom profilerade fönsterfoder samt figursågade vindskivor och takfotsbräda samt en farstukvist med snickarglädje. Fasaden är målade gul och snickerierna vita.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

På tomten finns ytterligare en byggnad, sannolikt uppförd under 1910-talet, i två hela våningar med vind. Byggnaden är klädd med liggande resp. stående fasspontpanel och har en färgsättning som harmonierar med gathusets. Byggnaden är exteriört mycket välbevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Huset är en karaktärsfull och särpräglad

byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 135:12 f d LÅNGAN 12

Bild 11:24—29

En byggnad stod här redan år 1880 med nummer 120. År 1900 var husnumret 69 och ägare var då Carl Larsson. Enligt Mjölner är huset från 1870-talet och ombyggt omkring 1910. Huset innehåller affärslokaler i nedervåningen och i 2:dra våningen tre rum och kök samt veranda. Källaren har vedbod, redskapsbod, tvättstuga och matkällare. Ägare på 1940-talet var Einar Karlsson, handlare.

Byggnaden har sannolikt delar med timmerstomme och delar med plankstomme, Byggnaden är klädd med liggande pärlspontpanel med stående dito i röstet samt målad brun med vita snickerier. Fönstren är i flertalet fall av 1910-tals typ med tre stående fönsterluffer och två liggande över.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka. Bakom ovan nämnda hus finns ytterligare en byggnad i två och en halv våning. Denna är sannolikt tillkommen kring 1910-talet och har fungerat som lager. Byggnaden är senare tillbyggd med en bostadsdel.

1.2 FALCKTOMTERNA/ SKARPSILLEN

FJÄLLBACKA 161:1 f d FALCKTOMTERNA 1:1

Bild 11:30

Redovisas på 1880 års karta som hus nummer 150 och på 1900 års karta som nr 68. Vid båda tillfällena ägs huset av fru Augusta Wetterman. En tidigare ägare till huset var konsult Backelin. Uppmättningsritningar för det äldre huset på platsen finns från 1943 och på dessa är fogat uppgiften att huset var uppfört av kyrkoherde Berggren i Kville 1836.

En modern en- och en halvplansvilla, klädd med ljusblå lockpanel står idag på platsen.

FJÄLLBACKA 108:1

Bild 11:31—36

Huset uppfördes på 1830-talet av Johannes och Elin Falck. Johannes var skeppare och sillfabrikör. Huset är upptaget på 1880 års karta som hus nr. 117 och ägare vid denna tid var fröken Charlotta Johansson vilken förvärvat fastigheten av Falcks släktingar 1881. Till huset hörde vid denna tid ett större uthus norr om boningshuset. År 1900 är huset redovisat som nr. 49. Ägaren under 1940-talet hette Axel Wenander.

Byggnaden revs under hösten 1990, något som innebar en stor förlust för samhället. Byggnaden låg väl indragen på tomten och var uppförd i timmer och panelad med bred, platt locklistpanel. Entrépartiet var ett av de mest uttrycksfulla i Fjällbacka med kolonner som bar upp en segmentbåge. Under denna fanns en vackert spröjsat

överljusfönster. Posten var inrymd här 1921-1942 i nedre våningen. Byggnaden innehöll på 1940-talet i nedervåningen fyra rum, kök och gång medan övervåningen rymmer tre rum och kök.

Planlösningen överensstämde i mycket med det s k tvåkammarhuset men i detta hus var det två murstockar, en inte ovanlig planlösning i bohuslänska skepparhus. 1 källaren fanns matkällare. Planlösning är uppmätt 1943 och från samma år finns en avritning av entrépartiet.

FJÄLLBACKA 161:2 f d FALCKTOMTERNA 1:2

Bild 12:1-5

Redovisades på 1880 års karta med nummer 151 och var vid denna tid ägt av Adolf Olofsson medan den då befintliga magasinsbyggnaden ägdes av fru Wetterman. Redovisad på 1900 års karta som hus nummer 50 och ägdes vid denna tid av kapten J A Olofsson. Huset är enligt Mjölner uppfört på 1850-talet. Huset inrymde under 1940-talet affärslokaler i nedervåningen (och gör så än idag) medan övervåningen inrymde tre rum. 1 källaren fanns vedbod, redskapsbod, tvättstuga och matkällare. Ägare vid denna tid var Olof Wahlberg, specerihandlare.

Byggnadern har grund av mönstrad betongsten och är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är rödmålad medan hörnlistor, vindskivor samt fönsterbågar och foder är vita. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom breda profilerade fönsterfoder samt den för Fjällbacka karaktäristiska portiken.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 108:2 SAMT 1:31.

Bild 12:6—8

Huset ligger på mark som tidigare varit bebyggd med två större uthus. Det befintliga huset är uppfört år 1925 av B Truedsson, disponent på Kuligrens änka AB, och bär en karaktäristisk 1920-talsutformning genom sin höga resning och sitt brutna och nertill utsvängda tak. Fasaden är idag blågrå medan vindskivor, hörnpilastrar samt fönster och dörrfoder är vita.

Byggnaden har förändrats bl a genom tilläggsisolering och fönsterbyten, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Vikt bör läggas vid att bevara entrépartiets utformning. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en

viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 140:4 f d SKARPSILLEN 4

Bild 12:12—16

Huset finns upptaget på 1880-års karta och hade då nr 119. År 1900 har huset nummer 53 och ägare var då Janne Inlander. Huset är enligt Mjölner från 1860-talet och bestod då av två rum, kök och förstu. Ägare på 1940-talet var Emma Andersson. Byggnaden är dokumenterad genom uppmätning år 1920.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med lockpanel av vankantade bräder och locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är gul medan vindskivor, fönsterbågar och foder är vita. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom ursprunglig panel, fönster och fönsterfoder, dörr och vindskivor.

Byggnaden har förändrats något, såsom att den tidigare utskjutande bakugnen är avlägsnad samt att vinden är inredd, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Byggnaden visar genom dess placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

Fjällbacka 140:5 f d SKARPSILLEN 5

Bild 12:9—11

Huset finns upptaget på kartan från år 1900 och har då nummer 47 medan tomten är upptagen som nummer XX. Hus och tomt är i handlingarna till kartan redovisade som skolhustomt ägd av Kville församling. I Mjölners material finns huset ej redovisat. Det befintliga huset har prägeln av villa från 1970-talet med grå lockpanel och en stor balkong åt sjön. Byggnaden saknar i sig kulturhistoriskt värde men genom dess läge i en kulturhistoriskt värdefull miljö bör även förändringar av detta göras på sätt som harmonierar med omgivande bebyggelse.

1.3 ROCKAN

Fjällbacka 137:2 /Fjällbacka 136:6 f d ROCKAN 2 SAMT ROCKAN 6,_STORA HOTELLET)

Bild 12:17-24

Huset finns upptaget på 1880 års karta och har då nr. 143. Ägare var då sjökapten C A Hansssons änka. År 1900 redovisas huset som

nr. 67 och ägdes då av fru Valborg Hansson. Enligt Mjölner är husets äldsta delar från 1830-talet men tillbyggt 1908 samt ombyggt 1913 samt 1938. Huset var gästgivargård, uppfört i tre våningar med sadeltak och gavel åt sjön.

Byggnaden har tre våningar samt källare. Den äldsta delen, åt Galärbacken, är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist i nedervåningen, stående fasspontpanel i andra våningens bröstning samt i vindsvåningen och liggande fasspontpanel i resterande del av andra våningen. Denna del har korsformade fönster med profilerade foder. Den senare tillkomna vinkeltillbyggnaden är uppförd i resvirke och klädd med liggande fasspontpanel. 1 enstaka former kan man utläsa byggnadens anknytning till "funkis"-arkitekturen såsom den halvrunda restaurangutbyggnaden åt öster samt trapphuset åt samma håll. Fasaden är blåmålad med vita fönsterfoder och bågar.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö och genom sin tradition som ortens Stora Hotellet. Karaktären i den äldre delen bör bevaras så långt möjligt. Eventuella tillbyggnader från denna bör utformas och placeras så att den smälter väl in i miljön i denna del av Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 137:3 f d ROCKAN 3

Tomten är idag obebyggd men har tidigare varit bebyggd. Ett fotografi av huset finns i 1920 års Fjällbackadokumentation. Huset är även dokumenterat i en uppräkningsplan från år 1943.

FJÄLLBACKA 187:13 f d ÖDSMÅL 1:24

Bild 12:25-33 Huset finns redovisat som nr. 146 på 1880 års karta. På karta från år 1900 har huset nr. 65 och ägs av kapten C Falck. Huset är enligt Mjölner uppfört under 1880-talet och innehåller fyra rum, kök, veranda och hall. På vinden fanns tre rum och i källaren fanns vedbod, redskapsbod, tvättstuga och matkällare. Ägare till huset på 1940-talet var Hilma Falck.

Den stora byggnaden på tomten har en grund av tuktad sten och är uppförd med stomme i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasadfärgen är mellanblå medan snickerier, fönsterfoder och bågar är vita. Äldre exteriöra snickerier finns i form av den karaktäristiska "Fjällbackaportiken" på det avhuggna hörnet åt nordost, fönsteromfattningar samt lövsågerier i takkantslist och vindskivor.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar, såsom taklyftet åt öster med balkong och trappa samt balkongen åt väster, men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Husets karaktär bör bevaras och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

1.4 SLÄTVAREN

FJÄLLBACKA 145:2 f d SLÄTVAREN 2

Bild 12:34—36

Bostadshuset redovisas på 1880 års karta som nr. 111 och ägdes vid denna tid av strandsittare Anders Bräck. På 1900 års karta har byggnaden nr. 59 och innehas av Johan J Bräck. Enligt Mjölner är huset uppfört på 1850-talet och hade då tre rum och kök samt ett vinterisolerat vindsrum. Ägare under 1940-talet var John Berglund. Den befintliga byggnaden på tomten är enligt uppgift från 1940-talet och fungerar som personalbostad till Stora hotellet.

Byggnaden har sannolikt en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets. Byggnaden är panelad med locklistpanel med oprofilerad läkt. Fasaden liksom fönstersnickerier är vitmålade.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen

i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

OBS FEL HUS FJÄLLBACKA 145:3 f d SLÄTVAREN 3

Bild 4:19—24

Bostadshuset finns redovisat på 1880 års karta som nr. 115. På 1900 års karta redovisas det som nr. 55 och ägdes vid denna tid av Johan Lundström. Lundström drev tillsammans med systemern Malm Lindström en varmbadnrättning i sin och broderns sjöbod, där nu fiskaffären ligger nere vid sjön. Enligt Mjölner är huset uppfört på 1840-talet och består av tre rum och kök samt veranda på nedervåningen

och ett vinterbonat rum på övervåningen. Ägaren var densamma på 1940-talet. Sannolikt har huset ursprungligen haft en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets men med diagonalställda kamrar, ett s k nordbohuslänskt dubbelhus, och innehållit ett stort rum, två kamrar, kök och svale. Den äldre delen är uppförd i timmer och klädd med modern lockpanel. Fasaden är gul med vita fönsterbågar. Byggnaden är kraftigt tillbyggd 1960-61 med en stor utbyggnad i tegel vilken är utvändigt vitslammad och som tillsammans med taktäckningen i form av munk-nunnetegel i betong gör byggnaden till en mycket apart skapelse i Fjällbacka. På tomten finns ytterligare ett hus vars källarvåning har tjänat som bageri och är uppfört 1929 av bagaren Strömberg. Byggnaden har en sned planform som helt är avpassad till det oregelbundna gatunätet. Huset är uppfört av resvirke och klätt med locklistpanel. Fasaden är gulvit med bruna fönsterfoder och vindskivor. I det avhuggna hörnet Pålskatan-Fjällvägen har en dörr satts igen i sen tid.

Denna byggnad har genomgått förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 145:5 f d SLÄTVAREN 5

Bild 13:1-6

Byggnaden redovisas tidigast på 1900 års karta med nr. 51. Tomt- marken är betecknad VI. Ägare till såväl tomt som hus var vid denna tid är Olle Kristiansson i Bräcke. Mjölner anger att huset uppförts 1892. Huset bestod på 1940-talet av förstuvist, tre rum och kök samt veranda och gång i nedervåningen samt ett vinterbonat rum på övervåningen. I källaren fanns såväl vedbod, redskapsutrymme, bakrum, tvättrum och matkällare. Ägare under 1904-42 är Carl Lundström.

Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbel- husets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Grunden är av kvaderhuggen granit. Fasaden är gulmålad med vita foder, bågar och vindskivor. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom den speciella "Fjällbackaportiken". I trädgården fanns ett stall med loge för Olle Kristianssons häst. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 145:6 f d SLÄTVAREN 6

Bild 13:28—29

En byggnad i ungefärligen samma läge redovisas på 1880 års karta som nr. 113. På 1900 års karta redovisas den som nr. 57 och ägs vid denna tid av Sofia Andersson, "Bröd-Sofi" kallad. Bär drev hon en mindre kaféörelse. Hus nr 57 var enligt Mjölner en rödmålad 1700-talsbyggnad innehållande endast rum och kök samt till- byggd kammare. Hus nr 58 beboddes av skomakaren Anton Johansson(?). I det lilla källarutrymmet stallade denne enligt uppgift 4-5 kor. Ägare under 1940-talet var Leander

Andersson från Ödsmål. Ragnar Setterlind inköpte tomten 1944 och vid ungefär

samma tids revs husen nr 57 och 58 för att bereda plats för det nuvarande bostadshuset. De gamla husen på platsen finns dokumenterade i form av uppmätningar från 1943-44.

Det befintliga huset på tomten är uppfört i halvannan våning med släpkupa åt söder och är klätt med vit plastpanel.

Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 145:7 f d SLÄTVAREN 7

Bild 8:15—19

Byggnaden finns redovisad på 1880 års karta som nr. 106 och ägs vid denna tid av handlanden Olof Setterlind. Ett större magasin beläget på andra sidan Nedre Hamngatan hörde till huset. På 1900 års karta har bostadshuset nr. 63 och ägs tillsammans med tomten av skomakare Setterlind. Enligt Mjölner är huset uppfört på 1850-talet och innehöll på 1940-talet två rum, kök samt brödbutik. Setterlinds brödbutik flyttade senare till en ny lokal på andra sidan gatan. 1 källaren fanns tvättstuga, matkällare och kontor och på vinden fanns två vinterbonade rum. Huset ägdes vid denna tid av bagaren Ragnar Setterlind.

Byggnaden är uppförd på dubbel bredd med en gång i mitten. Den är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist av äldre "platt" typ. Fasaden är ljusgul med vita vindskivor, foder och fönsterbågar.

Byggnaden har förändrats något, bl a:-har garage grävts ut under huset, men mycket av huset ursprungliga tidskaraktär finns ändå bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:6 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:6

Bild 13:7—12

Bostadshuset har på 1880 års karta nr. 116. På 1900 års karta var det upptaget som nr. 52 och ägare var vid denna tid Andreas Hansson. Mjölner anger byggnadstiden till 1830-talet samt att huset byggdes om 1925. På 1940-talet bestod det av två rum, kök och förstu, källare med vedförråd och tre vinterbonade rum på vinden.

Byggnaden, som i detaljutformningen har vissa likheter med bostadshuset nedan, är sannolikt uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Grunden är i kvaderhuggen granit. Fasaden liksom fönsterbågarna är vita medan foder och vindskivor är gröna. Karaktäristiskt för huset är vind- svalefönstren som är spetsiga upptill samt det glasade hörnruinmet. Merparten av byggnadens fönster är korsformade. Byggnaden har släpkupor åt båda långsidorna samt utbyggt trapphus åt norr.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin tidskaraktär från tiden kring ombyggnaden på 1920-talet bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:17 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:17

Bild 13:13—21

Bostadshuset, "Kuskaluren kallat, anses av ägaren ha uppförts under 1890-talet. En byggnad fanns dock här redan innan vilken på 1880 års karta redovisas som nr. 114.

och skall år 1891 ha ägts av skomakare C A Hjort. Samme ägare hade huset år 1900 då det redovisades som nr. 56. Mjölner anger däremot att huset är uppfört på 1830-talet och att det byggdes om år 1910 då huset ägdes av familjen B. Truedsson, disponent för stenindustrin Kullgrens Änka AB i Uddevalla. 1 hög grad är det Truedsson som satt sin prägel på det lite originella hus vi ser idag. Byggnaden har senare fungerat som annex åt Stora Hotellet. Huset hade 1940 tre rum, kök och veranda på nedervåningen samt fyra vinterbonade ruin i 2:dra våningen. Ytterligare en våning finns med ett oisolerat rum i form av en lanternin, vilken har gett huset dess namn. Ägare på 1940-talet var Johan Andersson.

Byggnaden är sannolikt i sin ursprungliga del uppförd i liggande timmer medan tillbyggnaderna från 1900-talet är av resvirke. Byggnaden är klädd med profilerad locklistpanel. Fasaden liksom fönsterbågarna är vita medan foder och vindskivor är blå. Karaktäristiskt för huset är det stora taksprånget med de profilerade taktassarna, det glasade rummet i nedervåningen med vackert spröjsade fönster med färgat glas, äldre profilerade fönsterfoder, en äldre balkong med fina snickerier samt den originella lanterninen.

Byggnaden har förändrats något, bl a har fönstren i flera fall bytts ut mot perspektivfönster, men byggnaden har ändå mycket av sin tidskaraktär från Truedssons tid bevarad.

Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster (inklusive glas) och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:15 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:15

Bild 13:22—24

Bostadshuset redovisas på 1880 års karta som nr. 109. År 1900 '- redovisas det som nr. 60 och ägs vid denna tid av Leonard Svensson. En ritning av huset finns från 1920 då det ägdes av Hilma Bräcke. Ritningen visar ett hus på dubbel bredd av dubbelhustyp men där ett rum näst intill helt fylls ut av vindstrappa samt av bakugnen. Övriga utrymmen är rum, kammare samt kök med en liten avbalkning i form av en förstu. Mjölner anger husets ålder till början av 1800-talet och han nämner att huset på 1940-talet in- rymde tre ruin, kök samt förstu samt hade ett isolerat rum på vinden. Ägare vid denna tid var Leonard Svenssons arvingar.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden liksom fönsterbågarna är vita medan omfattningarna är blå. Äldre extriöra snickerier finns bevarade såsom den karaktäristiska "Fjällbackaportiken", pardörren med utsida i bred liggande pärlspontpanel samt hålkälslisten under tak.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar såsom byte till moderna treglasfönster, taklyft samt tillskapande av balkong, men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:19 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:19

Bild 13:25-27

Huset upptas på 1880 års karta som nr 108. År 1900 redovisas det som nr. 61 och

ägs då av kapten O A Johansson. Mjölner anger att huset är uppfört på 1870-talet samt att det ombyggdes 1937 då hela huset höjdes och fick hel källarvåning med utsida i mönstrad betongsten. Källarvåningen inrymde på 1940-talet butik, tvättstuga och vedkällare. 1 nästa våning fanns tre rum och kök och ett isolerat rum fanns på vinden. Ägare under 1940-talet var handlare Agnes Johansson.

Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbel- husets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasad liksom snickerier är vita. Äldre extriöra snickerier finns bevarade såsom lövsågerier i takfotsbräda och vindskivor samt några profilerade fönsteromfattningar samt gesirns.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger mot gatan bör undvikas. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:45 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:45

Bild Bild 4:3-10

Byggnaden är redovisad på 1880 års karta som nr. 117. År 1900 redovisas den som nr. 62 och ägs vid denna tid av Alexander Johansson Bas och huset kallas efter denne för "Basehuset". Enligt ägare är huset från 1790-talet. Fram till ombyggnaden 1987 bestod huset av två rum, kök och förstu. Efter ombyggnaden fick huset två rum på vinden samt våtutrymme på nedervåningen. Ägare på 1940-talet var Amalia Brown, USA. Huset finns dokumenterat med uppmättningsritningar från 1943. En originell detalj är det lilla blyinfattade fönstret på gaveln vilket sägs vara från Kville gamla kyrka.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer samt i f d snedtäckan åt öster i resvirke och är klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Den har inklädda knutar, en förstu åt gatan samt småspröjsade fönster. Huset är målat i falurött med vita hörnlister, vindskivor och fönstersnickerier.

Huset har förändrats något interiört och bl a har spiskomplexet avlägsnats, våtutrymmen inretts på nedervåningen samt sovrum inretts på vinden, men har trots detta mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en mycket viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

1.5 SJÖTUNGAN

FJÄLLBACKA 139:7 f d SJÖTUNGAN 7

Bild 13:30—36

Byggnaden finns redovisad på 1880 års karta med nr. 122. 1891 ägs huset av Joel Johansson. År 1900 har huset nr. 45 (samme ägare). Huset är enligt Mjölner uppfört på 1850-talet medan verandan är från 1920-talet. Vinden var fram till nyligen oinredd. Ägare på 1940-talet var Helge Johansson.

Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av kammare och svale (nu våtutrymme) åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med två typer av profilerad åslist. Fasaden liksom fönsterbågarna är vitmålade medan omfattningarna är mörkgröna. .l

Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom hålkälslistor under takfot, och glasverandan är i ursprungsskick. Invändigt relativt välbevarat bl a med kakelugn. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret ± Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 139:8 f d SJÖTUNGAN 8

Bild 13:27—31

Huset är sannolikt från 1890-talet. Huset redovisas på karta tidigast år 1900 och redovisas då som hus nr. 46. och ägare var då Carl Larsson i Käril m flera. En senare ägare var Hildur Josefsson som hr drev bokhandel. 1 huset fanns på 1940-talet förutom butiklokal även två rum, kök, förstu samt veranda. Övervåningen var vid denna tid helt oinredd men är idag helt inredd.

Huset har ursprungligen haft en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets innehållande tre ruin och kök i bottenvåningen kring en centralt placerad murstock. Senare har byggnaden byggts till i nedervåningen åt Skolgatan. En frontespis finns åt väster och ett framskjutet mittparti åt öster. Den är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är mellangul medan fönstersnickerierna är vita. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom lövsågerier i vjndskjvor och takfotslist samt hålkälslist under tak. Fönstren är delvis äldre spröjsade och delvis trelufts-fönster utan spröjs.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar och byggts till med balkonger och altaner på tre sidor men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Den visar genom placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnads traditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 139:9 f d SJÖTUNGAN 9

Bild 14:2—6

Huset på tomten anges i kartorna för första gången år 1900 och har då nr. 44 och ägs då av Johan Olsson. Mjölner daterar byggnaden till 1880-tal vilket därmed skulle vara oriktigt. Huset hade på 1940-talet tre rum, kök samt veranda på nedervåningen samt ett oisolerat rum på vinden. 1 källaren fanns särskilda utrymmen för ved, redskap, tvätt samt matkällare. Ägare var då Arne Fredlund.

(JAG TROR ATT LENNART FREDLUND HAR SKRIVIT ETT BREV MED UPPGIFTER OM HUSET. I VÅRT ARKIV?)

Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerat av kammare och svale åt baksidan. Invändigt är dock stora förändringar gjorda med bl a förändring i planlösningen. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel

med profilerad åslist. Fasaden är gulmålad medan fönsteromfattningar och bågar är vita. Äldre extriöra snickerier finns bevarade såsom profilerade vindskivor, hålkälslist under tak, äldre spröjt sade fönster med profilerade foder.

Byggnaden har förändrats något genom tillbyggnad av taklätta samt glasad veranda med balkong åt väster, men har ändå delar av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad exteriört. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 139:11 f d SJÖTUNGAN 11

Bild 14:23-26

Byggnaden finns redovisad på 1880 års karta som nr. 92 och i brandförsäkringshandlingar från 1891 nämns att det till huset hör en sjöbod. Huset fick nr 38 i den husnumrering som infördes år 1900. Ägare var då Amalia Lundström. Huset anses av Mjölner ursprungligen vara uppfört år 1811 av Johannes Olsson, Mjölner och tillbyggt 1882. Kring 1940-talet bestod huset av tre rum och kök samt veranda. Ägare var då Bernhardina Andreasson(?).

Om den angivna åldern stämmer så bör huset ha varit en enkel- stuga som senare tillbyggt till dubbel bredd och fått dubbelhuskaraktär. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Huset vilar på en vitmenad stengrund. Fasaden är vitmålad medan fönstren har blå omfattningar och vita bågar. Av utvändiga snickerier finns endast lövsågener j vindskivor. Fönstren är i flertalet fall tvåluftsfönster utan spröjs.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 139:12 f d SJÖTUNGAN 12

Bild 14:27—32

Huset finns redovisat som nummer 121 på 1880 års karta. Enligt 1900 års numrering har huset nummer 42 och ägs då av Oskar Petterson. Enligt nuvarande ägaren fanns huset på 1850-talet och bör ha uppförts under föregående decennium. Mjölner anger dock husets ålder till 1860-talet. Huset har tidigare haft en kors- formad plan men med en förskjutet hjärtvägg så att ena rumsfilen haft rum och kök och den andra en smal kammare och vedbod. Ursprunget kan därmed vara en enkel- stuga som tillbyggt i bredd. Ägare under andra hälften av 1800-talet var Otto Persson ,skeppare, och senare, mellan 1895-1942 beboddes det av Oskar Petterson, styrman. En uppmättningsritning av byggnaden finns från 1920 och vid en jämförelse med dagens hus kan konstateras att murstockens omfång minskats samt att vedboden på norrgaveln senare inretts till förstu. En tillbyggnad innehållande förstu och skafferier tillkom 1926.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden och fönsterbågarna är vit- målade medan fönsteromfattningen är blå. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas.

FJÄLLBACKA 163:14 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:14

Bild 14:7—il

Ett hus på tomten finns redovisat på 1880 års karta som nr. 123. Enligt 1900 års numrering har huset nr. 43. Ägare år 1900 var Anders Dahlström. Enligt Mjölner är huset uppfört 1904 och om detta stämmer så revs det gamla huset och ett nytt uppfördes vid denna tid. Huset innehöll på 1940-talet tre rum, kök samt veranda på nedervåningen samt tre vinterbonade rum på vinden. Ägare på 1940-talet var Gustaf Sörensson(?).

Huset är möjligen timrat men kan även vara ett plankhus. Fasaden är i nedervåningen klädd med liggande fasspont med en "pärla" nertill samt stående fasspontpanel med sågtandad nederdel i övervåningen. Fasaden och fönsterbågarna är vitmålade medan fönsteromfattningarna är blå. Grunden av kvaderhuggen granit. Marken invid huset är knottbelagd.

Byggnaden har förändrats något, t ex genom tillbyggnad av balkonger på båda långsidorna, men mycket av huset sin ursprungliga sekelskifteskaraktär är ändå bevarad. Byggnadens panel samt fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet.

FJÄLLBACKA 189:7 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:16

Bild 14:23—33

Huset hade nr. 95 vid 1880 års numrering. i brandförsäkringshandlingarna från 1891 nämns att det till bostaden hörde en sjöbod. Huset har nr. 39 i 1900 års numrering och ägdes vid denna tid av Elis Johansson. Mjölner anger 1840-talet som tillkomsttid för byggnaden. Byggnaden var fram till 1890, då vedboden inkorporerades i huset, en enkelstuga. Ursprungliga spishällen avlägsnades 1928. Huset innehöll på 1940-talet tre rum och kök samt förstu. Ett sommarrum fanns inrett men vindsutrymmen saknades. Ägare då var Julia Johansson.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden liksom fönsterbågarna är vitmålade medan fönsterfodren är gröna. Äldre exteriöra snickener finns bevarade såsom den karaktäristiska "Fjällbackaportiken" med pardörr, äldre fönster, hålkälslist under tak samt profilerade vindskivor. Äldre interiöra detaljer finns bevarade såsom kakelugn samt äldre rappad ugn.

Byggnaden är mycket välbevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas åt gatan. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 189:8 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:17

Bild 14:12-18

Enligt 1880 års numrering har huset nummer 96 och i handlingarna från 1891 anges att till bostadshuset hörde sjöbod. Enligt 1900 års numrering fick huset nr. 41 och ägare vid denna tid var Anders Karlsson. Mjölner anger en datering på huset till 1813 och på 1940-talet bestod huset av två rum, kök och veranda samt ett icke vinterbonat rum på vinden.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vitmålad medan fönsterbågarna är gröna. Äldre exteriöra

snickerier finns bevarade såsom "Fjällbackaportik", Förstukvist med fina lövsågerier samt hålkälslist under tak. Byggnaden är mycket välbevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 189:16 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:27

Bild 14:19—22

Huset har enligt 1880 års numrering nr. 93. På 1900 års karta redovisas huset som nr. 37 och ägs vid denna tid av Elis Johansson. Huset är enligt Mjölner uppfört på 1880-talet och bestod på 40-talet av tre rum och kök samt veranda. Matkällare finns samt ett icke vinterbonat vindsrum. Ägare på 1940-talet var Evert Karlsson. Huset har sannolikt sitt ursprung som en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets innehållande tre rum och kök i bottenvåningen kring en centralt placerad murstock. Det är uppfört i liggande timmer och klätt med locklistpanel med ny profilerad åslist. Fasaden är ljusblå med vita fönstersnickerier. Byggnaden har ett taklyft, balkong samt en förstukvist med nya snickerier åt norr, men har trots dessa förändringar ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

1.6 KOLJAN

FJÄLLBACKA 131:4 F d KOLJAN 4

Bild 16:33—35

Huset finns redovisat på 1880 års karta som nr. 129. På kartan från år 1900 redovisas det som nr. 23 och ägs vid denna tid av Petronella Pålsdotter. Huset anses av Mjölner vara uppfört på 1870-talet och denne anger att huset har två rum, kök samt förs tu. På vinden ett icke vinterbonat rum. Ägare var på 1940-talet Lotta Olsson.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med oprofilerad list. Fasaden är liksom fönsterbågarna vita medan fönsteromfattningarna är blå. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Fjällbacka 131:5 f d KOLJAN 5

Bild 16:25—32

Huset benämnes på 1880-års karta nr. 127. På 1900 års karta benämns det nr. 24 och som ägare vid denna anges fru Karlsson. Mjölner daterar huset till 1870-talet och anger att det innehåller tre rum, kök och förstu i nedervåningen samt har ett icke vinterbonat rum på vinden. Ägare till huset var på 1940-talet Oscar Johansson. Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av två kammare alternativt kammare och svale åt baksidan. Planlösningen är dock delvis ändrad. Byggnaden är uppförd i liggande timmer vilket enligt uppgift är r hitforslat från

Rabbalshede eller Hällevadsholm och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är gulmålad medan fönstersnickerierna är vita. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom "fjällbackaportik" samt förstukvist med fina lövsågerier, lövsågerier i vindskivor och takfotsbräda samt hålkälslist under tak. Invändigt finns enligt uppgift äldre dörrar samt kakelugn.

Byggnaden har förändrats något bl a genom tillkomst av taklätta och fönsterbyten, men har ändå mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 131:6 f d KOLJAN 6

Bild 16:21—24

Ett hus i detta läge finns angivet på 1880 års karta som nr. 127. På 1900 års karta benämns det nr. 27 och ägare vid denna tid var Dahlqvist och Fredlund som här hade sin snickeriverkstad. Senare har byggnaden inhyst J A Fredlunds plåtslageri. Mjölner nämner inte huset i sin förteckning.

Byggnaden utgörs av en äldre del i trä med fasaden klädd med profilerad locklistpanel och en senare del i betonghålstén som är putsad med ädelputs. Fasaden är beige medan fönstersnickerierna är gröna. Taket är täckt med falsad plåt. Flertalet fönstren är spröjsade.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Byggnaden har även ett värde som bevarad verksamhetsmiljö.

FJÄLLBACKA 131:9 f d KOLJAN 9

Bild 16:4—6

På 1880 års karta finns huset redovisat som nr. 100 och på 1900 års karta som nr. 32. Ägare vid denna tid är först Adolf Berntsson och senare Viktor Lind. Byggnaden finns redovisad på en upp- mätning från 1920 som visar att huset då bestod av kök och stuga samt en vedbod i form av en snedtäcka utmed hela byggnadens längd och vars yttervägg var i sten. 1 dag är snedtäckan inredd. Byggnaden är mycket låg och invändigt har den tredingstak i rum och kök.

Fönstren är småspröjsade. Byggnaden är uppförd i timmer och klädd med oprofilerad locklistpanel. Fasaden är ockragul medan fönstersnickerierna är vita. Dörrgångjärnen är i svart smide och allmogerosantiskt utformade (sannolikt 1930-tal). Byggnaden har förändrats något, men har ändå en del av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Tillbyggnader såsom frontespiser och takkupor bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen fram till 1800-talets mitt.

FJÄLLBACKA 163:40 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:40

Bild 16:18—20

Ett hus på platsen redovisas första gången år 1900 och då som nr. 28 och ägdes då av Carl Olofsson. Mjölner daterar dock huset till 1870-talet. Huset innehöll på 1940-talet tre rum, kök, gång och veranda samt fyra vinterbonade rum på övervåningen.

Ägare på 1940-talet är Axel Olsson. Det hus som står på platsen idag bär huvudsakligen prägel från 1940-talet. Fasaden är vitmålad med vita fönstersnickerier. Byggnaden är klädd med locklistpanel och saknar utvändiga lövsågerier. Ett taklyft samt en verandautbyggnad med balkong finns åt söder. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:41 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:41

Bild 16:12—13,16—17

Byggnaden på Fjällbacka strandområde 1:41 finns redovisad på 1880 års karta som nr. 125. På 1900 års karta har den nummer 29 och ägs av Henrik Carolusson. Mjölner anger att huset är uppfört på 1830-talet och ombyggt från ryggåsstuga på 1890-talet. På 1940-talet bestod huset av rum, kök samt förstu och ägare vid denna tid var Alma Färdig, Fläskön. Byggnaden är en låg byggnad uppförd i timmer på enkel bredd, brädfodrad med vankantade bräder på norrsidan medan övriga sidor är klädda med locklistpanel med profilerad list. Fasaden är vitmålad med vita fönstersnickerier.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen under 1800-talets mitt.

FJÄLLBACKA 163:54 fd FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:41

Bild 16:11-16

Byggnaden som är belägen alldeles intill föregående hus finns redovisad som nummer 124 enligt 1880 års husnumrering. En senare husnumrering är 45 1/2. Enligt Mjölner skall huset vara uppfört på 1840-talet och denne anger att huset innehåller tre rum, kök och förstuga samt sommarrum på vinden. Av uppmättningsritning från 1920 framgår att ursprungsdelen är ett mycket litet dubbelhus med tillbyggnader i form av förstu samt vedbod utmed östgaveln. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med blåmålade asbestcementskivor.

Byggnaden har förändrats något, bland annat genom fasadbeklädnaden men även genom att ett taklyft tagits upp åt söder men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Tillbyggnader såsom frontespiser och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 189:2 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:5

Bild 16:37,15:0-8

På tomten finns två byggnader vilka båda finns redovisade på karta från år 1880. Den som är belägen längst upp i backen har vid denna tid nr. 99 medan den nedre har nr. 101. Mjölner anger båda husens ålder till 1800-talets början. På 1900 års karta redovisas de som tillhörande samma tomt med nr. 31 tillhörande Amalia Berggren och Eva Andersdotter.

Båda husen är timrade och panelade, nr 99 med ny oprofilerad och 101 med

profilerad locklistpanel. Den förstnämnda, som är senapsgul med vita fönster, har genomgått relativt omfattande förändringar genom utbyggnader fönster- och panelbyte samt tillbyggnad av taklätta och altan åt sjösidan. Den har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en kulturhistoriskt värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Hus 101 är en låg byggnad bestående av rum, kök och kammare. Fasaden är vitmålad med blå fönstersnickerier. Äldre spröjsade fönster samt hålkälslist under tak. Att döma av utbyggnaden på baksidan finns alltjämt bakugnen kvar. Till byggnaden har i sen tid fogats en bod klädd med fjällpanel.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Tillbyggnader såsom frontespiser och takkupor bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen under 1800-talets mitt.

FJÄLLBACKA 189:3 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:10

Bild 14:33-37

Huset anges på 1880 års karta som nr. 94 och på 1900 års karta som nr. 36. Ägare vid åtminstone det senare tillfället var August Bergmai. Byggnaden anges av Mjölner vara uppförd år 1811 och tillbygd till dubbel bredd år 1882. Byggnaden innehöll på 1940- talet tre rum, kök samt veranda. Ägare vid samma tid var Bernhardina Andreasson.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vitmålad med blå fönstersnickerier. Äldre extriöra snickerier finns bevarade såsom "Fjällbackaportik" samt förstukvist med fina snickerier.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnadens panel samt ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 189:4 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:11

Bild 7:13—22

Huset anges på 1880 års karta som nr. 102 och på 1900 års karta som nr. 33. Ägare vid det senare tillfället var Edvin Lundström. Mjölner har funnit en takbjälke med årtalet 1850 inristat vilket skulle kunna belägga att huset borda ha tillkommit kring denna tid. Enligt Mjölner skall byggnaden ursprungligen bara bestått av ruin med kokmöjlighet som senare tillbyggs med kök. När förste ägaren senare gifte sig tillbyggdes ytterligare ett rum. Att huset successivt byggts till skulle förklara att nivåerna är olika i de tre rummen.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är gul med vita fönstersnickerier. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom "fjällbackaportik", hålkälslist under tak samt profilerade fönsterfoder. Äldre interiöra detaljer finns bevarade såsom en rund och en fyrkantig kakelugn samt äldre lister foder och dörrar. Byggnaden är mycket välbevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet

med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser eller takkupor bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen under 1800talets mitt.

FJÄLLBACKA 189:9 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:18

Bild 16:7—9

En mindre stuga på platsen finns på 1900 års karta redovisad som nr. 30 och ägs vid detta tillfälle av Carl August Malmberg. Mjölner anger att detta hus bör ha tillkommit i början av 1800- talet samt att det innehöll ett rum och kök samt förstu. Ägare på 1940-talet var Matilda Malmberg.

Den befintliga byggnaden är dock tillkommen efter Mjölners inventering och troligen under 1940-talets slut. Byggnaden är uppförd med hel källarvåning och klädd med oprofilerad locklistpanel. Fasad liksom fönster är gråvita. Balkong är utbyggd åt väster. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 189:48 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:74.

Bild 16:0—3

Huset finns upptaget som nr. 103 på 1880 års karta och på 1900 års karta är det upptaget som nr. 34 och ägs då av Hans Anderssons änka. Mjölner anger att huset är uppfört i början av 1800- talet samt att det byggdes om på 1880-talet från att tidigare ha varit en ryggåsstuga. Byggnaden innehöll vid Mjölners inventering tre rum, kök samt gång och ägdes vid denna tid av Clara Johansson, Stockholm

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel, delvis med profilerad åslist. Fasaden är vit med blå f öns.tersnickerier.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar, med bl a byte av fönster, utbyggd frontespis samt balkong åt väster, men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö.

Bakom bostadshuset finns en rödmålad bod/gäststuga i halvannan våning med tegeltäckt sadeltak, locklistpanelad. Uthusen på tomten är värdefulla inslag i miljön och bör bevaras.

1:7 VITLINGEN och **KYRKSKOLAN**

FJÄLLBACKA 150:2 f d VITLINGEN 2,

Bild 18:15—17

Bostadshuset på tomten troligen uppförd mellan 1930-50. Byggnaden har betonggrund, stomme av resvirke samt klädd med locklistpanel med oprofilerad läkt. Fasaden är vit med gröna fönsteromfattningar. Släpkupa finns åt båda långsidorna och en inglasad veranda samt balkong finns åt nordost.

FJÄLLBACKA 150:4 f d VITLINGEN 4,

Bild 18:9-14

Ett bostadshus fanns på platsen 1880 med nummer 126. Tomten ägdes år 1900 av Julius Morlander (nr 5). Enligt nuvarande ägaren är byggnaden uppförd 1905.

Mjölner anger att huset på 1940-talet innehöll tre rum och kök, gång och veranda

samt två sommarrum på vinden. Det ägdes på 1940-talet av fiskaren John Johansson. Huset har sannolikt en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Stommen är sannolikt av plank och fasaden är klädd med liggande fasspontpanel i nedervåningen och stående dito i övervåningen. Fasaden är vitmålad medan fönsteromfattningarna är gröna. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom profilerade taktassar och vindskivor, profilerad gesims samt hålkälslist under tak. Byggnaden tillbyggdes 1959 i form av en förlängning av taket på baksidan inrymmande våtutrymmen. En balkong finns på norrgaveln. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 174:1 f d KYRKSKOLAN 1:1,
FJÄLLBACKA KYRKA, färdigställd 1892 efter ritningar av Adrian Petersson. Kyrkans nygotiska interiör som har varit övermålad sedan 1928-29 har nu återställts med all sin färgprakt vid en restaurering, färdig sommaren 1990.

FJÄLLBACKA 187:10 f d ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:20,
PRÄSTGÅRDEN, hus 219 1/2. Uppförd 1895. Ej inventerad.

FJÄLLBACKA 187:29 f d ÖDSMÅL INNEGÅRDEN 1:43,
Bild 5:21-29

Ett bostadshus uppfört år 1889-90 benämnt nr 3 enligt 1900 års karta. Byggnaden uppfördes som tvåfamiljshus med huset avdelat på mitten till två identiskt likadana lägenheter innehållande rum, kammare och kök samt vindsrum åt vardera familjen. Huset uppfördes av kompanjonerna Hilmer Dahlqvist och Johan Fredlund. Huset är alltjämt i dessa familjers ägo. Byggnaden byggdes till med ett trapphus på baksidan år 1928.

Byggnaden är sannolikt uppförd i liggande plank och är utvändigt klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Byggnaden har tidigare varit vit men är idag gulmålad med vita fönsterbågar, foder och snickerier. Grunden är av kvaderhuggen granit. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom profilerade fönsterfoder, lövsågerier 1 vindskivor och takkantsbräda samt på förstukvistens räcken och tak. Äldre interiöra detaljer finns bevarade såsom lister och kakelugn. Byggnaden är mycket välbevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom takkupor och balkonger bör undvikas. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 109:1

Hus nr 1 1 Fjällbacka, folkskolan uppförd 1876. Ursprungligen inrymde skolan ett klassrum samt en lärarbostad om tre rum och kök. Byggnaden tillkom efter en

donation av handlaren Johan Lerén. Skolan kallades Lerénska Lancasterskolan i Fjällbacka och drevs under den första tiden som varannandagsskola. Skolan förste lärare var Carl Reinhold Stubelius som verkade mellan åren 1876-1909. Huset hade nr 118 enligt 1880 års karta. En tillbyggnad i vinkel åt norr uppfördes 1904. Båda byggnaderna är välbevarade. Husen är sannolikt uppförda med plankstomme och är utvändigt klädda med profilerad locklistpanel samt gulmålade.

Byggnaderna är relativt välbevarade. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

1.8 RÖDSPOTTAN

FJÄLLBACKA 138:2 f d RÖDSPOTTAN 2, Bild 5:30—36

Bostadshus tillhörigt familjen Stubelius. Enligt uppgift uppfört på 1860- eller 70-talet, men finns inte redovisat på 1880 års karta. -1891 finns dock en markering som kan innebära att huset var under uppförande. 1900 har huset nr 9. Byggherre skall ha varit handlanden Edvard Nybyggen” Johansson. År 1900 ägs det av A. Tobisson och 1908 köper folkskollärare Carl Stubelius huset av ansjovisfabrikören och stenhuggeriidkaren Albert Johansson.

Det är ett tvåkammarhus med rum, två kammare, veranda och gång samt stort kök på baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Huset är gulmålade med vita snickerier. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom hålkälslist samt lövsågerier på förstukvist. Invändigt bär byggnaden prägel av den ombyggnad som gjordes på 1940-talet.

Byggnaden har förändrats något, däribland har fönsterfoder bytts mot släta dito och en tillbyggnad i form av ett trapphus gjorts på gaveln i nordost, men har ändå kvar mycket av sin ursprungliga tidskaraktär.

Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Bakom bostadshuset finns en vedbod/gäststuga.

FJÄLLBACKA 138:3 f d RÖDSPOTTAN 3, Bild 18:2-8

“Stava-Bergs” är ett tvåkammarhus och näst intill identiskt med Rödspottan 2 men byggt redan före år 1880 av snickarna Carl Johansson Dahlqvist och Olle Olsson Kajs. Huset uppfördes som bostad till Dahlqvist. Huset benämns nr 128 år 1880 och nummer 26 under 1900-talet. Det innehöll tidigare i nedervåningen rum, två kammare, veranda och gång samt kök nere och ett sommarrum på vinden. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är gulmålade med fönster och övriga snickerier vita. Äldre exteriöra

snickerier finns bevarade såsom lövsågerier i vindskivor och takkantsbräda, hålkäl under tak, enstaka äldre profilerade fönsteromfattningar samt snickerier av 1910-20-tals typ på förstukvisten. Fönsterlufferna är spröjsade. Äldre interiöra detaljer finns bevarade såsom kakelugnar, äldre spiskornplex samt dörrar och lister.

Byggnaden har förändrats något, såsom att en balkong byggts på västgaveln samt garage med ovanpå liggande altan uppförts på östgaveln, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser och takkupor bör undvikas.

Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 138:4 f d RÖDSPOTTAN 4, Bild 17:32—33

Bostadshus med tre rum och kök, uppfört 1905 på tomt nr 10. Ägare på 1940-talet var stenhuggare Bror Andersson. Huset är sannolikt uppfört med liggande plank och idag klätt med vit plastpanel. Grunden i huggen granit.

Huset har förmodligen en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Huset är tillbyggt i nedervåningen åt norr och utbyggnadens tak tjänar som altan. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men är trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

1.9 TORSKEN

FJÄLLBACKA 149:1 f d TORSKEN 1, Bild 17:28—30

Bostadshuset uppfört 1938 för fänrik Yngve Järund, och har en för tiden karaktäristisk brant taklutning. Grunden av kvaderhuggen granit. Stommen i resvirke och fasaden klädd med plåtpanel. Huset hade tidigare nr 281.

FJÄLLBACKA 149:2 f d TORSKEN 2, Bild 17:31

Det befintliga huset på tomten är uppfört på 1970- eller 80-talet. På tomten, tomt nr 10 1/2 enligt 1900 års numrering, stod tidigare Fjällbacka Folkets hus vilket uppfördes 1904.

FJÄLLBACKA 149:3 f d TORSKEN 3, Bild 17:31

Uthus tillhörigt Koljan 4/Fjällbacka 131:4.

FJÄLLBACKA 149:4 f d TORSKEN 4,

Bild 6:1-11 Huset benämns nr 130 enligt 1880 års karta och nr 22 enligt kartan år 1900. Enligt Mjölner är huset uppfört på 1870-talet. Byggmästare var timmerman

Jonas Albin Åkerström, morfar till nuvarande ägaren. Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kammare och svale åt baksidan. Rummet och en kammare har slagits samman och köket flyttats till vad som tidigare var den andra kammaren. En tillbyggnad med trapphus m m skedde på 1930-talet och vid samma tid tillkom frontespiserna.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasad och snickerier är vita.

Byggnaden har förändrats relativt kontinuerligt, men hela tiden i enlighet med den lokala byggnadstraditionen. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 149:5 f d TORSKEN 5,
Bild 15:32—37,17:0—2

Ett avlångt hus, enligt Mjölner uppfört på 1820-talet, med rum, kök och kammare. 1800 har huset nr 131 och 1900 nr 18, då ägt av Augusta Petersdotter. På 1940-talet var ägaren stenhuggaren Herman Persson.

Huset är en enkelstuga som någon gång förlängts med ytterligare ett rum i anslutning till köket. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit medan fönsterfodren är blå. Äldre exteriöra snickerier

finns bevarade såsom hålkälslistor under tak, profilerade fönsterfoder. Inne i huset finns äldre dörrar samt en äldre spis bevarad.

Byggnaden har förändrats något, bl a är taket idag täckt med svart betongtegel, men byggnaden har ändå mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Tillbyggnader såsom frontespiser eller takkupor bör undvikas.

FJÄLLBACKA 149:7 f d TORSKEN 7,
Bild 15:21—26

Efter en brand 1898 uppfördes här 1899 ett hus med tre rum och kök, veranda samt ett sommarrum på vinden, förmodligen av den Henrik B Hansson som står som ägare år 1900. Huset har nr 138 enligt den äldre numreringen och nr 20 enligt 1900-talsnumreringen. På 1940-talet är tandtekniker Helge Lausch ägare och vi kan anta att huset då hade blivit sommarbostad.

Huset har en korstormad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock och har utbyggda mittpartier på båda framsidorna. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vitmålad medan fönsterfodren är blå. äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom fönsteröverstycken, profilerad hålkäl samt lövsågerier under taknocken åt västsidan. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar såsom att fönstren bytts ut mot perspektivfönster men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 149:8 f d TORSKEN 8,
Bild 15:27—31

Ett bostadshus som på 1940-talet hade tre rum och kök, förstu samt ett vindsrum. Huset skall vara byggt på 1820-talet och om- byggt under 1890-talet, förmodligen då ett hus på enkel bredd som senare blivit ett dubbelhus. Ägare till huset nr 19 år 1900 är Carl Adriansson. Tidigare hade huset nr 137. På 40-talet ägs huset av Albert Karlsson, USA.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit medan fönsterbågarna är blå. Grunden är hög och av huggen granit. äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom profilerade över och nederstycken kring fönster. Tillbyggd förstu i form av snedtäcka samt ett tillbyggt förråd på husets baksida.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 149:9 f d TORSKEN 9,
Bild 17:21-22

Ett hus med nr 136 finns redovisat här år 1880, och 1900 ägs huset, då med nr 17, av Hans Hansson. På 1920-talet bodde här en Henrik Hansson, "gubben i Mar'n" kallad. Mjölner har dock ingen uppgift om huset. Det hus som då fanns på platsen var en enkel- stuga med kök och rum. Huset är rivet och ett nytt, vars utformning ansluter till sportstugor under 1940-50-talen, har uppförts på samma plats efter 1943. Den gamla byggnaden på platsen finns dokumenterad i form av uppmättningsritningar från 1920 och 1942.

Fjällbacka 149:11 f d TORSKEN 11,
Bild 17:15—20

Redovisat 1880 som nr 135, 1900 som nr 15 ägt av Carl Albert Alfredsson. Enligt Mjölner innehållande två rum och kök samt gång och uppfört på 1840-talet. Uppmätt 1920, har formen av ett äldre dubbelhus men med ingång till både kök och stugkammare genom kökskammaren (=gången). Huset ägs på 40-talet av byggmästare Karl Granqvist.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och var vid inventeringstillfället klädd med locklistpanel i nedervåningen och fjällpanel på övervåningen. Fasaden är vitmålad. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar såsom byte till ovan nämnda paneltyp, en stor lådformad utbyggnad åt norr samt släpkupa åt väster. Den genomgick vid tiden för inventeringen ytterligare reparationsarbeten. Trots förändringar har den ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:2 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:2,
Bild 17:10—14

Redovisat 1880 som hus nr 133, 1900 som hus nr 14 ägt av Anders Bräck. Enligt Mjölner är huset uppfört på 1860-talet medan husets ägare anger 1876 som husets

byggnadsår. Enligt samma källa skulle huset vara hitflyttat från Köttö och tillhört det sillsalteri som fanns där. Huset har ägts av Per Bräck, slaktare, samt familjen Karolusson som givit huset namnet "Karolushuset".

Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbel- husets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist samt asbestcementplattor på husets baksida. Träfasader är vitmålad. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom fönsteröverstycken.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar såsom den tillbyggda brunlaserade verandan åt söder samt taklättan och balkongen åt norr, men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:13 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:13,
Bild 15:11-14

Detta hus har 1880 nr 140 och ägs 1900 av Aron Svensson, då med nr 35. Huset är enligt Mjölner uppfört på 1840-talet men är ombyggt 1938 och innehåller då tre rum, kök, förstu och veranda, höjd källare samt vinterbonat vindsrum. Ägare på 1940-talet var lärarinnan Alma Svensson.

Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbel- husets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit medan fönsterfodren är blå. Grunden är av betonghålstén. På fasaden finns ett brandförsäkringsmärke. En äldre tillbyggnad är förstun på östgaveln med sitt spetsiga pyramidtak.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar såsom byte av fönsterfoder samt tillbyggnad av taklättan och balkong åt söder, men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:16+26 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:16+1:26,
Bild 23:23—27

Byggnaden benämns 132 med 1880 års husnumrering och nr 16 med 1900 års hus numrering. Mjölner anger husets ålder till 1880- talet. Huset byggdes enligt uppgift för Henrik Hansson, "gubben på mar'n" (d v s stenröset) kallad. Huset byggdes om 1950 då bl a källare grävdes ut.

Byggnaden rymmer tre rum och kök samt mitt i huset en genomgående hall med trappa. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit medan fönsterfodren är blå. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom lövsågerier i vindskivor och takfotsbräda samt profilerade över och understycken på fönstren.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering

och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 163:48 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 1:48,
Bild 15:15—20

Har 1800 nr 139 och 1900 nr 21, då ägt av Olle Hansson. Huset är liksom grannhuset Torsken 7 uppfört 1899 efter en brand året innan. Huset innehöll på 1940-talet tre rum, kök och veranda samt sommarrum på vinden och ägdes då av Gunnar Meijer, lagerbiträde.

Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbel- husets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är uppförd i liggande timmer (alternativt liggande plank) och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är målad ljusblå medan fönstersnickerierna är vita. Byggnaden har ett framskjutet mittparti åt väster med en utkragad övervåning. En tillbyggnad är gjord åt norr, troligen innehållande våtutrymmen.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

1.10 MAKRILLEN

FJÄLLBACKA 136:4 f d MAKRILLEN 4,

Redovisas 1880 med nr 134, och 1900 med nr 13, då ägt av Josef ina Olsdotter. Det äldre huset här, som förmodligen var ett enkelhus med rum och kök, ersattes 1937 av ett nytt. Som på 1940-talet ägdes av August Karlsson ("1Lille-August").

FJÄLLBACKA 136:2 Fd MAKRILLEN 2,

Badrestauranten, uppförd 1937. Byggnaden är uppförd i resvirke och klädd med stående träpanel och vitmålad. Byggnaden bär med sitt absidformade mittparti de funktionalistiska badrestaurangernas typiska prägel.

Byggnaden har förändrats något men har mycket av sin ursprungliga exteriöra tidskaraktär bevarad. Genom sitt läge intar byggnaden en framskjuten plats från sjösidan. Eventuella förändringar bör utformas dels med hänsyn till byggnadens egenart, d v s dess "funkisprägel", och dels med hänsyn till byggnadstraditionen i Fjällbacka.

1:11 "SJÖBODSRADEN"

FJÄLLBACKA 169:1 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 7:1,

Bild 7:1—12, 9:14—28

'Joels bad'. Upptagen år 1900 som nr 203, ägare Joel Johansson. Finns inte redovisad 1891. Skall vara uppförd strax före sekelskiftet av fiskaren Joel Johansson. Hans son John Johansson, fiskare och fyrvaktare (och fiskhandlare?) hade under en period spritförsäljning i bottenvåningen. övervåningen är inredd, liksom ett rum på bottenvåningen.

Byggnaden är mycket välbevarad.

FJÄLLBACKA 189:11 f d ÖDSMÅL SÖRGÅRDEN 3:22,
Sjödod med inredd övervåning uppförd 1892. Uppförd av August Leonaid Bergman.
Boden hör till Ödsmål Sörgården 3:10 (Fjällbacka 189:3). Boden finns redovisad
1900 som nr 202.
Boden är mycket välbevarad.

1:12 GRANLIDEN N FL

FJÄLLBACKA 187:5 f d ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:13,
Gamla apoteket. Hus 252, uppfört 1908. Apotekaren hette på 1940- talet Caroli. 1
bottenvåningen apotekslokaler och på övervåningen en femrums apotekarbostad.
Ombyggt 1990-91.

FRAMSTRANDEN / HÅKEBACKEN

2.1 STENBITEN

FJÄLLBACKA 147:1 f d STENBITEN 1,

Bild 22:3—6

Huset uppfört 1931. Hus nr 241, ägdes på 1940-talet av Clara Nilsson, född Dorthé.
På platsen låg tidigare Hintels hus, med servering mm. Det befintliga huset byggdes
efter branden 1928 och är i likhet med omgivande hus uppfört med plankstomme och
klätt med profilerad locklistpanel. Källargrunden är kvaderhuggen.
Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär
bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i
enlighet med byggnadstraditionen
i Fjällbacka. -

FJÄLLBACKA f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:28,

Bild 21:34-22:2

Hus 242, uppfört 1935 för Konsum, på platsen för ett äldre hus. Byggnaden
innehåller idag affär och lager på bottenvåningen, Hamnkontor på övervåningen.
Huset är i likhet med andra hus från samma tid byggt med plankstomme och klätt
med locklistpanel. Äldre exteriöra snickerier, sannolikt hämtade från det hus som
tidigare stod på samma plats, är portiken åt baksidan.

FJÄLLBACKA f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:29,

Ej numrerat 1900, återfinns 1880 med nr 85. Om det är hus 243, vilket är troligt, är
det uppfört 1854, och innehöll på 1940- talet tre rum och kök och ägdes då av Hanna
Andersson. Byggnaden består av en byggnadskropp som är tillbygd i vinkel. Den
ursprungliga delen är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med
profilerad åslist medan tillbyggnaden är klädd med oprofilerad list. Husets karaktär
bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med
byggnadstraditionen 1 Fjällbacka.

2.2 HAJEN

FJÄLLBACKA 127:1 f d HAJEN 1,

Bild 23:4—7

Ett hus på hög stengrund, uppfört 1932 efter branden 1928. Kan vara hus nr 232 (på

40-talet ägt av R Stene) eller 233 (på 40- talet ägt av Erik Jansson och innehållande affär och bageri). Byggnaden uppförd med resvirkestomme och klädd med asbestcementskivor. Byggnaden har en frontespis åt gatan, en balkong på östgaveln samt en taklätta samt en större verandatillbyggnad åt berget. En originell dekoration i form av en haj är inhuggen på den våningshögga stengrunden. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 127:2 f d HAJEN 2,
Bild 22:33—23:3

Enligt Mjölner har detta hus ett ursprung från 1732. Hus 231, finns redovisat 1880 som hus nr 72, då med ungefär samma storlek som nu. Byggnaden anses vara ombyggd på 1860-talet och möjligen kan det ha varit då som huset fick nuvarande rumsindelning. Huset innehöll enligt Mjölner tre rum och kök samt gång och veranda och bär mycket prägel av tvåkammarhus i planlösningen. På vinden fanns på 1940-talet två rum. Ägare vid denna tid var Emilia Kajs.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom dörrromfattning av karaktäristisk Fjällbackamodell", äldre pardörr, förstukvist, hålkälslist under tak samt profilerade fönsteromfattningar mot. Äldre interiöra detaljer finns bevarade såsom en kakelugn. Byggnaden har förändrats något, bl a genom tillkomsten av ett taklyft samt en balkong åt gatan, men har alltså mycket av sin tidskaraktär från 1800-talets slut bevarad.

Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 127:3 f d HAJEN 3,
Bild 22:27—32

Huset redovisas 1880 som hus nr 75, år 1900 som hus nr 228. Enligt Mjölner har detta hus troligen ett ursprung i 1700-talet och innehöll på 1940-talet tre rum och kök samt veranda. Ägare vid denna tid var E Widelius. Enligt de nuvarande ägarna är huset dock uppfört på 1880-talet. Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets, innehållande kök, rum samt två diagonalställda kamrar kring en centralt placerad murstock. Tomten friköptes från familjen Dorthé 1926 enligt 1925 års ensittarlag.

Huset är tillbyggt åt berget i so på 1950-talet med toalett, hall och trapphus. Ombyggt till nuvarande utseende 1979/80 då huset fördubblades genom tillkomst av en invid det äldre huset parallellställd ny huskropp. Ursprungsdelen är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Den nya huskroppen har en balkong åt gatan samt taklätta åt väster. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö.

Eventuella ytterligare tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Ursprungsdelen visar genom sin placering,

orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 127:4 f d HAJEN 4, "Klaras Hus"

Bild 22:20,22—26

På fastigheten har tidigare funnits tre hus, varav två har brun- nit och endast det mittersta återstår. Redovisat 1880 som hus nr 77 och bör vara hus 226 enligt 1900-talets numrering. Enligt Mjölner innehöll huset på 1940-talet två rum, kök, gång och förstu, och skall enligt denne vara uppfört i början av 1800-talet. Ägare på 1940-talet var Clara Nilsson. Den nuvarande ägaren anger husets ålder till drygt 100 år.

Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbel- husets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock.

Huset är senare förlängt mot berget.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Huset har en sen taklätta åt väster. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 127:5 f d HAJEN 5,

Bild 22:15—19

Det befintliga huset består egentligen av två huskroppar, ett av traditionell dubbelhustyp med långsidan åt gatan och ett i vinkel med brutet tak. Enligt 1880 års karta hus nr 80-81 och i senare husnumrering benämns det nr 223-224. Till- och ombyggt 1943 med sex rum och kök samt veranda. Åtminstone den östra byggnadskroppen bör ha timmerstomme. Fasaderna är klädda med locklistpanel. Byggnaden utmärker sig för rika snickerier och originellt spröjsade fönster vilka är från ombyggnaden på 1940.-talet. ägare då var Allan Arvidsson(?) mf 1.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde genom sin originella utformning. Eventuella förändringar bör utföras i såväl harmoni med huset och dess särdrag som med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 127:6 f d HAJEN 6,

Bild 22:7—14,21

Huset kan motsvara nr. 222 1/2 enligt senaste husnumrering och skall då enligt Mjölner vara uppfört på 1870-talet. Bör ha varit en enkelstuga, d v s med rum och kök, som tillbyggts med ytterligare ett rum år 1925. ägare på 1940-talet var Carl Larssons arvingar. Huset är, åtminstone till delar, timrat och utvändigt klätt med oprofilerad locklistpanel. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset är beläget på en högt belägen avsats utmed stigen mot Kungsklyftan. Byggnaden har genom läget en stor påverkan på miljön. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas.

2.3 STRÖMMINGEN

FJÄLLBACKA 116:1 ("Strömmingen 1")

Bild 23:8-11

Uppfört 1932 efter branden 1928. Byggnaden är uppförd i resvirke och klädd med locklistpanel med 1920-30-talets karaktäristiskt rundade locklist. Byggnaden har en frontespis åt väster samt förstu och balkong åt samma håll samt ytterligare en balkong utmed nordgaveln. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 148:2 f d STRÖMMINGEN 2,

Bild 23:12

Byggnaden är en modern villa klädd med lockpanel.

FJÄLLBACKA 148:3 f d STRÖMMINGEN 3,

Bild 8:10—14

Dahlgrenska huset. Hus 236, på 1880 års karta hus nr 90. Enligt Mjölner uppfört 1842 och då ägt av S A Dahlgren. Vid Mjölners dokumentation innehöll huset två våningar med butik och lager underst, och tre rum och kök samt gång uppe. Enligt ägaren är huset däremot uppfört 1807 av Peter Åkerström. Ursprungligen ett litet hus om ett rum och kök samt sjöbod. Benjamin Johansson ägde huset på 1820- och 1840-talet. Därefter köptes de av handlanden J G Hellberg vilken byggde om det till ungefär nuvarande storlek

1850. Efter dennes död övertog Johannes Jacobsson huset. Denne var folkskollärare men idkade också handel samt "kryddade sill" fram till sin död 1873, då huset övertogs av fanjunkaren Olof Widgren, som även hade postkontor här 1875-1886. Alfred Dahlgren köpte huset 1887 och förlängde det åt sjön. Förutom affär fanns sillsalteri i huset. Denna förlängning är numera borta. Dahlgrens affär fanns till 1917, därefter hyrde kooperativa föreningen tills det nya Konsumhuset byggdes 1935. Byggnaden är huvudsakligen uppförd i liggande timmer men de senare tillbyggnaderna är i resvirke och spontad plank. Fasaden är klädd med lockpanel med kälad kant på locken. På delar av huset har lockpanelen ersatts med locklistpanel. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom en äldre pardörr med överljusfönster.

Byggnadens karaktär är mycket välbevarad. Panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Tillbyggnader såsom takkupor bör undvikas. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en mycket viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka.

2.4 SKEPPET/ BARKEN / KOSTERN

FJÄLLBACKA 132:1 f d KOSTERN 1,

Bild 24:18—22

Byggnaden redovisas år 1880 som hus 40 och år 1900 som nr 140. 1 en takbjälke i

huset finns följande inrättat: "Up sat. 16/7: 1862: AF. CII: S:F". I en uppgift för bostadsutredningen på 1940-talet anges husets ålder till 1873 då det uppfördes på gården Bräcke för att senare demonteras och återuppföras på denna plats. Huset har en planform innehållande två rum, kammare, två kök och förstu. Kammaren uppges ursprungligen ha varit ett redskapsskjul som senare isolerats. Kring 1940-talet användes en del av huset för uthyrning vilket förklarar de två köken. Huset är ombyggt invändigt.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer, tilläggsisolerat och klädd med ny locklistpanel med profilerad åslist. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom taktassar samt "Fjällbackaportik". Den befintliga dörren är ny men dess utformning är i överensstämmelse med den ursprungliga. En frontespis har i sen tid tillkommit åt norr. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 121:4 f d BARKEN 4,

Bild 8:7—8

Huset redovisas år 1880 som hus 39 och år 1900 som hus 139, då ägt av August Johansson. Huset skall vara byggt 1873 för August Johansson Mjöltnare. Huset är ett dubbelhus med ruin och kök samt två kammare, renoverat 1947 av Magnus Magnusson från Mörhult som bl a lyfte huset och byggde källare under. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med oprofilerad list. Källargrunden är av kvaderhuggen granit. Byggnaden har förändrats i samband med 1947 års ombyggnad, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165:53 f d FJÄLLBACKA STRÄNDOMRÅDE 3:53,

Bild 24:12—17

Redovisat 1880 som nr 38, år 1900 som nr 138 och ägt av Hilmer Johansson, Johan Mjöltners far, uppfört av hans farfar Johannes Olsson Mjöltnare 1842. Huset moderniserades 1936 och fick då en hög källare innehållande tvättstuga och matkällare. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har bibehållit mycket av sin prägel från ombyggnaden på 1930-talet. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165:5S f d FJÄLLBACKA STRÄNDOMRÅDE 3:4,

Redovisat 1880 som nr 37 och 1900 som nr 137, då ägt av fröken Kristine Lundgren. Ägdes på 1940-talet av Hanna Bruce. Huset innehöll då rum, kammare och förkök. Kammaren tillbyggdes 1865 av Johan Dorthé för att hysa vadlag från Hasselösund. Huset kan härstamma från 1700-talet.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad rundad list av 1920-talstyp. Byggnaden har en förstuutbyggnad åt gatan samt två taklättor och en utbyggnad åt sjön.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret 1 Fjällbacka och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen under 1800-talets mitt. Huset finns dokumenterat i form av en uppmättningsritning från 1920.

FJÄLLBACKA 165:51 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:51,
Bild 23:33—36, 24:1—11

“Telegrafhuset”, efter den 1868 inrättade telegraf stationen. Uppfört och har gått i kaptenssläkterna Bruce och Hanson. Inköpt av municipalsamhället 1919. Sexdelad planlösning, dock ej salsplansform, i två fulla våningar med vind. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med bred kälad list. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom profilerade fönsteröver- och nederstycken, dörr med överljusfönster och välvt dörröverstycke. Huset är ombyggt och inrett till lägenheter. Byggnaden är exteriört mycket välbevarad.

Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger skall undvikas. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön i centrala Fjällbacka. Byggnaden finns dokumenterad i form av uppmättningsritningar och fasadavritningar från såväl 1920 som 1943.

Till bostadshuset finns en vinkeltillbyggnad med bodar mm samt 69 häkte med gallerförsedda fönster. Sjöboden nedanför lär vara jämnårig med huset, och i så fall hitflyttad från Hjärterön, där den kan ha uppförts under 1700-talets sillperiod. Byggnaden som är mycket välbevarad finns dokumenterad i form av uppmättningsritning från 1943.

FJÄLLBACKA 121:8 f d BARKEN 8,
Bild 22:29—32

Uppfört kring 1930 efter branden 1928. Redovisas som nummer 134 i den senaste husnumreringen. Byggnaden är uppförd av en i slakten Dorthé och ägare under 1940-talet var Arthur Westerberg, lots. Byggnaden är uppförd i resvirke och klädd med locklistpanel. Byggnaden är relativt välbevarad från sin tillkomsttid. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 121:9 f d BARKEN 9,
Bild 22:25—28

Uppfört kring 1930 efter branden 1928. Huset redovisas med nummer 133 i senaste husnumreringen. Ursprunglig ägare var Josefina ”Fina” Hansson, baderska till yrket och tidigare hushållerska på Hjärterön. Byggnaden uppförd med stomme av resvirke på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden klädd med locklistpanel av rundad 1920-talstyp.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär

bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 141:1 f d SKEPPET 1,
Bild 22:21—24

Uppfört 1929 efter branden året innan. Redovisas som hus 132 och ägdes på 1940-talet av Axel Pålsson, lotslärling(?).

Byggnaden är uppförd i resvirke på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med locklistpanel av rundad 1920-talstyp. Byggnaden är mycket välbevarad från sin tillkomsttid. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnads- traditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 141:2 f d SKEPPET 2,
Bild 22:19—20

Uppfört kring 1930 efter branden 1928. Huset redovisas som hus 131 och uppfördes av Robert Åkerström. Åkerström var båtbyggare i Fjällbacka och hans båtar har än idag ett rykte om sig att vara bland de bästa. Huset är uppfört med stomme i resvirke på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med locklistpanel av rundad 1920-talstyp. Byggnaden är mycket välbevarad från sin tillkomsttid. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 141:4 f d SKEPPET 4,

Bostadshuset, med husnummer 128, uppfördes kring 1930 efter branden 1928.

Ägare var familjen Dorthé, som på tomten drev en konservindustri. På tomten finns dels bostadshuset och dels två byggnader vid vattnet som kan knytas till verksamheten. Den västligast belägna fungerade som magasin för förvaring av konservburkar och den andra utgjorde själva fabriken. Tillverkningen här pågick fram till början av 1950-talet.

Bostadshuset är ett av de större utmed Hamngatan och har fyra rum och kök i nedervåningen och sex rum i övervåning. Huset är uppfört med regelstomme på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med locklistpanel av rundad 1920-talstyp. Byggnaden har frontespiser åt båda långsidor samt balkong åt sjön.

Byggnaden är mycket välbevarad från sin tillkomsttid. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

2. 5 KUTI'ERN

FJÄLLBACKA 134:9 f d KUTTERN 9,
Bild 24:23—28

Redovisas 1880 som nr 41 och 1900 som hus 141, då ägt av Richard Johansson. Ett ljusblått dubbelhus i timmer, klätt med profilerad stående locklistpanel. Vindskivor och fönster är vita. Mitt på framsidan, mot hamnen, finns veranda med en utbyggd frontespis med balkong över, och mitt på baksidan ett trapphus. Huset är relativt nyrenoverat och inga äldre profilerade utvändiga snickerer finns kvar. En lillstuga av något yngre datum finns också på tomten. Oprofilerad locklistpanel men i övrigt lika exteriör som bostadshuset.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det

karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 134:9 f d KUTTERN 10,

Bild 24:29—34

Redovisas 1880 som nr 42 och 1900 som hus 142, då ägt av Augusta Bruce. På 1940-talet ägdes det av sonen, fiskaren Hugo Bruce. Han var född i huset 1887.

Huset skall ha byggts kring 1880 åt dennes fader av Karl Dahlqvist.

Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, och innehåller en förstu flankerad av två rum på framsidan samt kök och kammare och svale åt baksidan. Ingång till framsidan sker via en mindre veranda och på baksidan har en ny förstu nyligen uppförts, väl anpassad till det äldre huset. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom fönsteromfattningar, vindskivor och taklist. Taket är täckt med enkupigt tegel.

Ett mindre uthus ligger också på tomten, som består av berg. Trappor leder från vägen upp till huset.

Huset är mycket välbevarat, och visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 134:11 f d KUTTERN 11,

Bild 24:36—37+25:2—5

Redovisat 1880 som hus 43 och 1900 som nr 143, då ägt av August Wahlberg.

Ägdes på 1940-talet av sonen och handlanden Olle Wahiberg, född 1885 i huset.

Huset skall vara byggt av August Wahlbergs far på 1830-talet som ett enkelhus, och ombyggt till dubbel bredd under 1860-talet. Huset hade på 1940-talet kök och kammare mot baksidan och två rum mot framsidan. Idag är köket flyttat till framsidan. På framsidan en veranda och en mindre utbyggd snedtäcka på baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Vissa äldre exteriöra snickerier finns bevarade. Huset är vitmålat, med ljusblå fönsterbågar. Taket är täckt med tegelimiterande plåt. Ett äldre uthus med snedtak, klätt med enkel lockpanel, står bakom huset.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Fjällbacka 134:12 f d KUTTERN 12,

Bild 25:6—12

Redovisat 1880 som nr 44 och 1900 som nr 144, då ägt av Olof Andersson. F n ingen uppgift om byggnadsår. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med gulmålad locklistpanel med profilerad åslist. Vita snickerier och taket är klätt med tvåkupigt tegel. Många äldre exteriöra snickerier finns bevarade, såsom

fönsteromfattningar, mm, och framförallt ett profilerat tandsnitt vid takfoten, mycket väl utfört.

Huset innehåller tre rum och kök nere samt hall, och har en mindre förstuutbyggnad på baksidan. På framsidan mot vägen finns en tvåvånings veranda med stora sentida perspektivfönster.

Byggnaden har förändrats något, men är delvis mycket välbevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

2.6 SNIPAN

FJÄLLBACKA 165:49 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:49,
Bild 25:13-16

Redovisat 1880 som nr 14 och 1900 som nr 127, då ägt av arvingarna efter Aron Bruce. Huset skall vara byggt 1848 av Aron Bruce enligt Stubelius frågelistor. Ett rött dubbelhus, uppförd i liggande timmer och klätt med locklistpanel med profilerad åslist. Vita fönster och snickerier. Huset är nyligen renoverat, och äldre snickerier saknas utvändigt. Mot hamnen en frontespis och asymmetriskt placerad på baksidan finns en veranda med balkong över. Verandans hörn är avfasade. Taket är täckt med tvåkupiga röda betongpannor. Huset var tidigare vitt. Huset byggdes också om 1927 då Gunnar Engström från Eskilstuna flyttade in. Då uppfördes också den lillstuga som står tvärs över vägen. Den användes enligt uppgift som bostad under sommaren, då man hyrde ut bostadshuset till sommargäster. Oprofilerad locklistpanel på regelstomme, rött med vita snickerier. På tomten står också en ny "friggebod", även den röd med vita snickerier.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka. Eventuella ytterligare förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165: 22 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:22,
Bild 8:2-6

Redovisat 1880 som hus 15 och 1900 som nr 126, då ägt av Martin Antonsson. Uppfört enligt ägaren "för 110 år sedan" (dvs omkr 1880). Ett fd tvåkammarhus, invändigt ombyggt 1980. En tidning från 1890 är funnen i huset. Planlösningen är idag förändrad, men Stubelius frågelista från 1940-talet visar det karaktäristiska tvåkammarhuset, med två rum åt gatan samt hall, och mot baksidan kök, kammare och förstu. Huset har också fyra fönster på framsidan, och byggnadstiden kring 1880-90 verkar mycket rimlig, även om Stubelius frågelista anger att huset fanns redan 1830.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Taket är täckt med enkupigt tegel och på framsidan finns två mindre takkupor. På tomten finns också en lillstuga och en bod av yngre datum. Alla husen är vita med blå fönsteromfattningar och snickerier.

Byggnaden har förändrats, men har ännu något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad exteriört. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Eventuella ytterligare

förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165:3 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:3,
Bild 7:34-37 + 8:0—1

Redovisat 1880 som hus 16 och 1900 som nr 125, då ägt av Alfred Olsson. Ett enkelhus med tillbyggd kammare, framkammare, och inredd vind samt veranda och balkong. Invändigt renoverat på 1920- talet då huset övergick i sommargästers händer. Sjöboden "Alene" vilken idag är belägen strax öster om bryggan ut till Badhusholmen, skall tidigare ha hört hit.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Taket är täckt med tvåkupiga betongpannor och huset är vitt med blå snickerier. På gaveln finns en förstu med välvt tak och "solstrålemönster" i gavelfältet, en typ av förstu som tidigare varit mer vanlig i mellersta och norra Bohuslän.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad och visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 146:14 f d SNIPAN 14,
Bild 3:30—33

Redovisat 1880 som hus 17 och 1-900 som nr 122, då ägt av Albertina Strömsten, änka. Skall vara uppfört 1804 av nuvarande ägaren Odelius förfäder. Ursprungligen tre rum och kök samt förstugor i bottenvåningen samt två rum på vinden. Kraftigt renoverat invändigt 1985. Brandförsäkrat i Allmänna Brandstodsbolaget 1846. Enligt brandsyneprotokollet uppfört på egen tomt av skattehemmanet Lerstens ägor. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med enkel locklist. Huset är vitt med blå fönsterfoder och knutbrädor. Bevarad kring den moderna ytterdörren finns den för Fjällbacka typiska klassiserande dörromfattningen. Taket är täckt med tvåkupigt tegel.

Inne på tomten finns en yngre byggnad, klädd med brunlaserad lockpanel, bl a inrymmande en lägenhet.

Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Den har genomgått relativt omfattande förändringar, men har trots detta ett kulturhistoriskt värde. Byggnadens karaktär bör bevaras och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 146:19 f d SNIPAN 19,
Bild 25:17-18

Redovisat 1900 som hus 124, då ägt av Fanjunkare Olof Widgren, för vilket huset också uppfördes vid mitten av 1880-talet av Karl Dahlgvist och Olof Kajs. Huset är troligen byggt som ett tvåkammarhus med två rum och hall på framsidan och mot baksidan kök, kammare och förstu. En frontspis mot baksidan och en släpkupa med balkong framför har tillkommit senare.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är bytta mot kopplade två- och trelufts-fönster. En del yngre snickerier

efter äldre modell sitter på huset. Grunden är av kvaderhuggen sten och taket är täckt med enkupigt tegel. Huset är helt vitt.

En lillstuga av senare datum står alldeles bakom huset, vit också den. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165:12 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:12,
Bild 25:21-23

Tomten utstakad 1900 som tomt 121 och bebyggd omkring 1903 åt Johan Olsson, målare. Huset är ett dubbelhus med gång, innehållande tre rum och kök samt gång med vindstrappa på bottenvåningen. Byggmästare var August Johansson från Hamburgsund.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med liggande fasspontpanel med pärla på bottenvåningen och stående fasspontpanel på vindsvåningen, sågtandad vid våningsbandet. äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom den profilerade gesimsen och de figursågade vindskivorna. Fönster och fönsteromfattningar av yngre datum. Huset är vitt och taket täckt med enkupigt tegel.

En släpkupa finns i vardera takfallet, mot sjösidan med balkong, och utanför entrén en förstu. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165: 26 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:26,
Bild 25:19—20

Redovisas 1900 som en utstakad tomt med nr 119. Huset är uppfört 1935 och ägdes på 1940-talet av Gösta Waldner. Innehåller tre rum, kök, gång och veranda samt på övervåningen ett rum och kök. Huset är troligen uppfört med stomme av stående plank, samt klätt med vit stående plastpanel. Bruna fönster men vita vindskivor. Taket är täckt med tvåkupigt tegel. Mot baksidan en frontespis och mot sjösidan en mindre släpkupa med balkong framför.

På tomten finns också en gäststuga, klädd med locklistpanel, vit- målad med blå fönster.

Byggnaden har förändrats något, men ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Fjällbacka 146:8 f d SNIPAN 8,
Bild 25:30-37

Redovisat 1900 som hus 123, då ägt av Albin Bram. Enligt Mjölner uppfört kring 1890 och innehållande tre rum, kök och förstu samt veranda. Ett dubbelhus med gaveltrapphus och entré via en mindre glasveranda på uppsidan. På långsidan mot

norr sitter fyra fönster. Huset är klätt med vitmålad stående locklistpanel med profilerad åslist, och har de ursprungliga och profilerade vindskivorna, fönsteromfattningarna, gesimserna m m kvar. Utvändiga snickener är vita med blå fönsterbågar. Taket är täckt med enkupigt tegel.

Ett traditionellt uthus ligger vid tomtens västsida. Stående oprofilerad locklistpanel på regelstomme och enkupigt tegel på taket. Vitt med blå dörrar och fönster. Byggnaden är mycket välbevarad, och visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165:24 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:24,
Bild 3:23—29

Redovisat 1900 som en utstakad tomt med nr 117. Huset byggdes åren 1904-06 av Johan Kläth. Timret köpt från Bullarebygden. Tre rum och kök samt hall och fd veranda nere, två rum och kök samt hall och balkong uppe, dvs ett stort dubbelhus uppfört i liggande timmer. På bottenvåningen liggande fasspontpanel och på vindsvåningen stående fasspontpanel, sågtandad vid våningsbandet. Huset är svagt ljusblått med vita snickerier.

Äldre extriöra snickerier finns bevarade såsom mönstersågade vindskivor, fönsteromfattningar mm. En frontespis vetter mot norr och på ingångssidan en släpkupa med balkong över den till förstu inbyggda verandan. Många interiöra snickeridetaljer är bevarade, såsom dörrar, lister, trappräcke mm.

Byggnaden får trots förändringar anses välbevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165:17 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:17,
Bild 25:24—29

Redovisad som utstakad tomt år 1900 med nr 118. Huset uppfördes av en sjökaptens kring år 1905. Ritningarna till huset var i stort sett desamma som för huset på tomt Fjällbacka 3:24 och innehöll tre rum, kök samt gång på nedervåningen och försett med två verandor. På övervåningen anger Mjölner att det skall ha varit tre rum. Huset är således ett stort dubbelhus, byggt i liggande timmer och klätt med liggande fasspontpanel med pärla. Taket är täckt med enkupigt tegel och huset är gult med vita snickerier. Mot trädgården en stor tvåvånings veranda med balkong över, samt en frontespis på vindsvåningen. Verandan är troligen från 1920-talet och har locklistpanel där locklisten har en svagt välvd profil. Verandafönstren är typiska för andra verandor från denna tid i Fjällbacka. På baksidan en tvåvånings utbyggd front. Ett nyare uthus ligger intill tomtgränsen vid Skolgatan, klätt med oprofilerad locklistpanel, färgsättning och snickerier som huset i övrigt.

Byggnaden har genomgått förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde. Förändringarna går i stil med huset, och en del äldre extriöra snickerier finns bevarade såsom fönsteromfattningar mm. De figursågade vindskivorna är

nyttillverkade. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella ytterligare förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

2.7 BÅTEN och BARKASSEN, hus uppförda efter branden 1928.

FJÄLLBACKA 123:4 f d BÅTEN 4,

Bild 26:1—2

Detta hus uppfördes 1930 efter 1928 års brand. gdes på 1940-talet av Johannes Hansson och är i likhet med omgivande hus uppfört med plankstomme och klätt med locklistpanel. Frontespis på fram- och baksida samt förstu med balkong över på baksidan. Huset ligger på en huggen kvaderstensgrund och har inredd källare. Taket är täckt med tvåkupigt tegel och huset är gråvitt med vita snickerier.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

FJÄLLBACKA 120:4 f d BARKASSEN 4,

Bild 26:7—9

Uppfört kring 1930 efter branden på Framstranden 1928. Hade tidigare nr 107 och ägdes på 1940-talet av Ingeborg Ågren, och innehöll tre rum och kök nere samt tre rum uppe. Huset har plankstomme och är klätt med stående locklistpanel. På framsidan en frontespis och en veranda med balkong över. Huset är gult med vita och bruna snickerier.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

FJÄLLBACKA 120:5 f d BARKASSEN 5,

Bild 26: 10—11

Uppfört 1932 efter branden på Framstranden 1928. Hade tidigare nr 108 och ägdes på 1940-talet av Ragnar Walström, samt innehöll tre rum och kök nere och tre rum uppe. Affärslokal i den höga källarvåningen av kvaderhuggen sten.

Stomme av plank och klätt med stående locklistpanel, vitt med vita och grå snickerier. På både fram- och baksida finns släpkupor, på framsidan med balkong.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

FJÄLLBACKA 120:6 f d BARKASSEN 6,

Bild 26:12-13

Uppfört kring 1930 efter branden på Framstranden 1928. Hade troligen tidigare nr 83 och ägdes i så fall på 1940-talet av Anna Ahlsén och innehöll tre rum och kök nere samt två rum och kök uppe. Affärslokal i den höga bottenvåningen av kvaderhuggen sten.

Det gulvita huset har plankstomme och är klätt med stående locklistpanel. Frontespis på bägge sidor; på baksidan med balkong utanför. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

FJÄLLBACKA 120:7 f d BARKASSEN 7,
Bild 26:14—15

Uppfört kring 1930 efter branden på Framstranden 1928.

Hade troligen tidigare nr 82 och ägdes i så fall på 1940-talet av Edvard Johnsson, fiskare, och innehöll tre rum och kök nere samt två rum och kök uppe. Affärslokal i den höga bottenvåningen av kvaderhuggen sten.

Det vita huset har plankstomme och är klätt med stående locklistpanel. Frontespis på framsidan och på baksidan en släpkupa samt en förstu med balkong över.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

FJÄLLBACKA 165:15 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:15,
Bild 26:16—17

Uppfört kring 1930 efter branden på Framstranden 1928. Hade troligen tidigare nr 81 och ägdes i så fall på 1940-talet av Seth Aronsson, målare, och innehöll tre rum och kök nere samt två rum uppe. F d affärslokal i den höga källarvåningen av kvaderhuggen sten.

Det ljusgula huset har plankstomme och är klätt med stående locklistpanel.

Frontespis på bägge sidor; på baksidan med balkong utanför. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

2:8 HÅKEBACKEN, hus i kvarteren Båten, Barkassen, Briggen och Slupen.

FJÄLLBACKA 123:2 f d BÅTEN 2,
Bild 3:5-IO

Redovisat 1900 som hus 113 och 1891 som nr 18. Enligt Mjölner är huset uppfört 1879 och skall ha kommit med häst och vagn från Bullaren”. Ägdes på 1940-talet av Robert Pålsson sjökaptan. Innehåller tre rum och kök nere samt farstu och fyra rum, bad och balkong uppe. Ett dubbelhus. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Taket är täckt med tvåkupigt tegel och huset är helt vitt. En frontespis på nersidan och en släpkupa med balkong framför på uppsidan, där också en förstu finns. En del äldre exteriöra snickerier finns bevarade, som exempelvis figursågade vindskivor, taktassar mm. Huset har i likhet med andra samtida dubbelhus fyra fönster på långsidan.

Byggnaden har förändrats en del, men har också mycket av sin ursprungliga karaktär bevarad. Byggnadens panel och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 123:3 f d BÅTEN 3,
Bild 26:3—6

Detta hus uppfördes troligen på 1860-talet åt en (militär)kapten:, och byggdes om år 1908. Redovisat 1880 som hus 61 och 1900 som nr 112, då ägt av Alfred Unger.

Vindflöjeln bär årtalet 1917, så troligtvis har något skett med huset även då. På 1940-talet ägs huset av Tage Reichenberg och innehöll två rum och kök och två rum uppe. Anges då också som “Fjällbackas enda hus med torn”.

Huset har en T-formad grundplan, med det åttkantiga tornet placerat i ett av "innerhörnen". I det andra innerhörnet finns en veranda med balkong över. Några rum finns också i källarvåningen av kvaderhuggen sten. Huset är rött med vita snickerier. Fasaden är klädd med fasspontpanel: Liggande med pärla på bottenvåningen och stående med sågtandad underkant på vindsvåningen. Taktäckningen utgörs av enkupigt tegel medan tornhuven är pappklädd. Huset har mycket exteriöra snickerier, både bevarade äldre och nyttillverkade yngre. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin 1910-tals- karaktär bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet.

FJÄLLBACKA 165:27 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:27,
Bild 2:1-6

Redovisat 1880 som hus 60 1880 och som hus 114 år 1900, då ägt av Conrad Berggren. Huset uppfördes 1877 av skeppare Conrad Berggren, tillbyggt 1908. Huset är ett tvåkamarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad ursprungligen av två kammare åt baksidan. På östgaveln tillbyggdes 1908 en del i vinkel inrymmande ett rum och kök.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Huset är idag målat grönt med vita snickerier. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade, bl a fönsteromfattningar och mot sjösidan en för tvåkamarhusen typisk pardörr med klassiserande dörrömfattning. Interiört finns lister, dörrar, trycken mm bevarade samt kakelugnar. Det äldsta köket finns dock inte kvar, det fungerar idag som hall.

Byggnaden har förändrats, men har sin karaktär sedan ombyggnaden 1908 bevarad. Den visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 120:9 f d BARKASSEN 9,
Bild 2:7-11

1: Redovisat 1880 som hus 59 och 1900 som nr 103. Uppfört 1873 av Johannes Hansson, sjöman, skeppare och fiskare. Huset är ett tvåkamarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av kammare och svale åt baksidan. Svalen innehåller nu toalett och vindstrappa. Vinden är inredd, och utanför köket finns en förstu med snedtak. Husets framsida har karaktäristiskt fyra fönster samt en förstukvist med lövsågerier framför pardörren vilken har speglar och klassiserande omfattning. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist, vitmålad och med blå fönsteromfattningar men i övrigt vita snickerier. Taket är täckt med tvåkupigt tegel.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka. Byggnadens panel samt äldre

dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165:14 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:14

Bild 3:17—22

Redovisat 1880 som hus 57 och 1900 som nr 104, då ägt av Vilhelmina Olsson. Ursprungsdelen skall vara det äldsta huset på Håkebacken, men har senare tillbyggs. Ett hus på enkel bredd 1 två våningar med rum och kammare samt kök i bägge våningarna.

Enligt Mjölner flyttade skomakaren Bens Kjellberg, kallad "Håågen" till Fjällbacka under 1700-talets sillperiod. 1814 skall han ha uppfört detta hus som ursprungligen var en låg ryggåsstuga. Stämmer detta är alltså Håkebacken "backen där Håågen bor". Huset fick loft på 1890-talet och på 1920-talet lät ovan nämnda Vilhelmina Olsson bygga på en andra våning till ungefär det utseende huset har idag. Hon hyrde ut rum, bland annat till en skräddare från Holken i Kville, August Karlsson. Denne har uppenbarligen fått tillnamnet "Holken" i Fjällbacka, eftersom vägen utanför nu döpts till "Holkens väg"

Huset har troligen timmerstomme åtminstone i bottenvåningen, och är klätt med liggande fasspontpanel på bottenvåningen och stående locklistpanel på övervåningen. Taket är täckt med tvåkupigt tegel. Källare/grund delvis av natursten och delvis av betongsten. Huset är gulbeige med vita snickerier. En mindre förstu åt gatan och en balkong på nersidan.

En bod ligger alldeles intill huset.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde, inte minst med tanke på den historia som är förknippad med huset. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Uthuset på tomten är ett värdefullt inslag i miljön och bör bevaras.

FJÄLLBACKA 165:11 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:11,

Bild 2:12-19

Redovisat 1880 som hus 58 och 1900 som nr 105, då ägt av Kapten Carl Andersson. Tvåkammarhus med två rum och hall på framsidan, kammare, kök, bad och vindstrappa mot baksidan. Uppfört kring 1873 av en kapten Lönn. Enligt Mjölner är huset "flyttat från Ler sten". Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom fönsteromfattningar, figursågade vindskivor, gesims med profilerat tandsnitt, den för hustypen vanliga pardörren med diamantsnitt i speglarna och klassiserande omfattning samt förstukvist med lövsågerier. En släpkupa med balkong framför finns på nersidan. Huset är gult med gröna fönsterbågar och vita omfattningar och övriga snickerier. En yngre vedbod finns på tomten, med enkel locklistpanel, också den gulmålad.

Byggnaden är mycket välbevarad, trots vindskupa och balkong. Den visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

Panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så

långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 120:1 f d BARKASSEN 1,

Bild 26:32—35

Redovisat 1880 som hus 56 och 1900 som nr 106, då ägt av Oskar Fält, som också var den som lät uppföra huset 1888. Han seglade bl a som steward på Fjällbackabarken Carl Johan, vilken förläste i Ålands hav 1904. Nuvarande ägarens farfar, August Aronsson, köpte huset av änkan 1908. Huset är byggt av norskt virke, levererat av en kvinna som åkte runt i skärgården och tog upp beställningar. Huset var ursprungligen ett mindre dubbelhus, med kök och rum samt två kammare, men har byggts till under åren och har nu förutom en mindre köksförstu på gaveln en tillbyggnad längs hela norra långsidan samt en släpkupa i vardera takfallet. Byggnaden är uppförd i liggande plank och klädd med locklist- panel. Taket är täckt med tegelimiterande röd plåt och fasaden är vit med gröna fönsteromfattningar. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella ytterligare förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

BRIGGEN

FJÄLLBACKA 122:3 f d BRIGGEN 3,

Bild 26:27—31

Huset hade 1900 nr 87 och 1880 fanns på tomten ett hus med nr 53. Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av kammare och svale åt baksidan. Troligt är att huset är uppfört strax efter 1891 åt Aron och Johanna Hansson, eftersom det 1880 och 1891 redovisade huset hade en annan form än det nuvarande. Detta skulle i så fall överensstämma med Mjölners datering av huset.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Alla äldre ursprungliga profiler finns kvar, eftersom inga utvändiga förändringar kan ses. På framsidan finns den typiska dubbla spegeldörren med klassicerande omfattning kring samt förstukvist framför. Taket är täckt med enkupigt tegel och huset är målat i olika blå nyanser. Troligt är att många interiöra detaljer finns bevarade. Ett mindre uthus med snedtak ligger alldeles intill Veddeberget.

Byggnaden är mycket välbevarad, om än i behov av översyn. Den visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnads- traditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 122:4 f d BRIGGEN 4,

Byggnad 1

Bild 3:11-16

Enligt 1880 års karta hade detta hus nr 55 men fick senare nr 86. Huset ägdes under första halvan av 1900-talet av skomakaren Johan Krantz, och bör enligt nuvarande ägarna vara uppfört på 1860- eller 1870-talet. Huset är uppfört i liggande timmer och klätt med locklistpanel med profilerad åslist. Det är ett litet hus med kök, rum och hall/matplats. Ursprungligen har bakre delen av rummet varit avdelad med en enkel vägg till en kammare. Eftersom vägen tidigare gick bakom huset är sydöstra hörnet avfasat, och här finns köksingången. En förstukvist med ett större skärmtak på framsidan samt ett mindre skärmtak på östgaveln. Taket är täckt med tvåkupigt tegel och huset är vitt med ockragula fönsterbågar, men har tidigare varit rödmålat. Fönstren är sexdelade.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Byggnad 2:

Bild 2:25-28

Huset hade tidigare nr 86 1/2, och före 1900 nr 52. Huset finns redovisat på 1880 års karta. Det är ursprungligen ett enkelhus med rum och kök, men senare har en oisolerad snedtäcka på östgaveln inretts till rum. Också vinden är numera inredd, och ovanför entrén finns en mindre takkupa med balkong framför.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Taket är täckt med tvåkupigt tegel och grunden är av natursten. Huset är vitt med blå fönsterfoder. Kopplade tvåluftsfönster.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 122:5 f d BRIGGEN 5,

Bild 10:21

Här fanns 1880 ett hus med numret 54, fick senare nr 85. Det uppfördes enligt brandförsäkringsbrev från 1862 16 år tidigare, dvs 1838. Det ägdes på 1860-talet av kastroddaren Carl Åsberg och efter honom av Mortana Åsberg-Dorthé.

Huset genomgick 1990 en totalt genomgripande ombyggnad, och har dessutom i öster en förlängning från 1980-talet. Husets nya gestalt smälter dock relativt väl in i den äldre bebyggelsemiljön. Tillbyggnader som frontespiser eller takkupor bör undvikas.

SLUPEN

FJÄLLBACKA 144:3 f d SLUPEN 3

Byggnad 1

Bild 26:25—26

1: Redovisat 1880 som nr 50 och 1900 som hus 89 1/2, ägt av Carl Olssons arvingar. Innehöll enligt Mjölner två rum och kök samt veranda och skall enligt denne vara, uppfört på 1840-talet. Ägare på 1940-talet var Fredrika Berg. Byggnaden är

förmodligen uppförd i liggande timmer och är klädd med locklistpanel. Fasaden är vit med blå kopplade två- och treluftsfnster. Taket är täckt med tvåkupigt tegel och grunden är av huggen sten. Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Bild 2:29—37

Byggnad 2

: "Korneliussons". Redovisat 1880 som nr 47 och 1900 som hus 89a, då ägt av Herivard Leonard Korneliusson. Denne var född 1854. Innehåller ett rum och kök samt gavelförstu med snedtak.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad locklist. Dagens byggnad skiljer sig inte nämnvärt från hur den såg ut när den uppfördes under 1800-talets andra hälft. Fönster och snickerier har olika detaljutformning och kan antas komma från andra hus. Grunden är av natursten och taket är täckt av enkupigt tegel. Huset är rött med vita snickerier och knutbräder. Byggnaden är mycket välbevarad, om än i dåligt skick. Den bör bevaras med så få ingrepp som möjligt för framtiden. Den är ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen för många Fjällbackabor under en stor del av 1800-talet. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

På fastigheten, invid gångstigen från Holkens väg till "Korneliussons", har tidigare legat en backstuga tillhörig skomakare Johan Krantz.

Fjällbacka 144:7 f d SLUPEN 3a,

Bild 26:18—24

Redovisat 1880 som nr 46 och 1900 som hus 90, då ägt av G P Berggrens arvingar. Enligt Mjölner uppfört kring 1850 och innehållande två rum och kök samt gång. Huset anses ursprungligen ha stått på Väderöarna, därefter på Bringebärsholmen för att slutligen ha uppförts på nuvarande plats.

Husets planlösning har förändrats genom ombyggnad under senare år, men huskroppen har storlek av ett enkelhus. På gatsidan en frontespis och utefter halva baksidan en snedtäcka. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad locklist i minst två varianter. Taket är täckt med svart tegelimiterande plåt och huset är ljusgrått med vita snickerier. Några äldre utvändiga listprofiler finns bevarade.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Byggnaden visar genom sin placering och orientering på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 144:8 f d SLUPEN 3b,
Bild 2:20—24

Redovisat 1880 som nr 45 och 1900 som hus 91, då ägt av Johan Edlund. Enligt Mjölner uppfört på 1870- eller 1880-talet, samt tillbyggt 1890. Enligt nuv. ägaren är huset sedan förlängt 1916 av nämnde Edlund samt återigen tillbyggt med veranda m m 1922 i samband att en av dennes söner kom tillbaka från Amerika. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad locklist. Huset har fem rum och kök nere, varav de två södra ligger i 1916 års förlängning. Huset är vitt och taket täckt med tvåkupigt tegel. En del äldre snickerier, bl a profilerad gesims, finns bevarade. På tomten finns en mindre och nyare bod, vit med rött betongtegel på taket.

Byggnaden har tidigt genomgått relativt omfattande förändringar men har ett kulturhistoriskt värde. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 165:16 f d FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:16,
Bild 10:1-4

Redovisat 1880 som nr 42 och år 1900 som hus 92, då ägt av Beata Kristiansdotter. Huset är uppfört på 1870-talet och är ett tvåkammarhus med nedervåning bestående av två ruin och hall åt f ram- sidan samt kammare och kök med gång åt baksidan. Ett gavelrum på vinden. Ägdes på 1940-talet av Johan Kristiansson.

Huset står 1 sluttning och har på ena sidan en hög källare med dubbelgarage i. En släpkupa på framsidan samt veranda med balkong över och altan vid sidan; mot baksidan en mindre släpkupa. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Taket är täckt med tvåkupigt tegel och fasaderna är vita med blå fönsterornfattningar. Intill huset står en bod med snedtak, vit med röda betongpannor på taket.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 144:6 F D SLUPEN 6,
Bild 3:1-4

“Skräddarns”, redovisat år 1880 som nr 44 och år 1900 som hus 93 och då ägt av Oskar Berggren. Skall enligt nuvarande ägaren vara uppfört kring 1865 av Oskar Blom. Tvåkammarhus med en nedervåning bestående av två rum och hall samt kammare, kök och gång åt baksidan. På övervåningen fanns tidigare ett sommarrum men numera (sedan renovering 1973) är hela vinden inredd. Huset har exteriöra profilerade snickerier, nytillverkade efter äldre förebild.

Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Den har inga utbyggnader, förutom den för tvåkammarhusen typiska förstukvisten. Original dubbla spegel- dörrar och klassiserande dörrornfattning är bevarade.

Huset genomgick 1973 en omfattande renovering, som dock i huvudsak går i det äldre husets stil. Det visar genom sin placering, orientering och utformning på det

karaktäristiska bebyggelse- mönstret i Fjällbacka. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA 144:5 f d SLUPEN 5,
Bild 10:5—10

Redovisat 1880 som nr 45 1/2 och år 1900 som hus 94, då ägt av Carl Malmberg. Uppfört på 1880-talet enligt Mjölner, och innehållande tre rum och kök samt gång och veranda, ett vindsrum. Ägt på 1940-talet av Augusta Malmberg. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. På entrésidan en mindre veranda/förstu. En del äldre snickerier är bevarade, såsom sågtandad takfotsbräda samt gesims och några fönsteromfattningar. De flesta fönster är kopplade tvåluftsfönster. Huset är vitt med gröna fönster- bågar, taket täckt med enkupigt tegel och grunden av slammad natursten.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Husets karaktär bör bevaras och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

2.9 ÖVRE HÅKEBACKEN, hus byggda efter 1928.

SLUPEN 4, (Fjällbacka 144:4)
Bild 10:11-12

Ragnar Fjällströms hus, uppfört 1936. Tidigare hus 95. Uppfördes bl a med hjälp av Karl Granqvist och Herman Andreasson. Ett en- och en halvplans dubbelhus med hall, dvs två rum och kök samt hall nere. Huset är uppfört med plankstomme och klätt med locklistpanel. Taket är täckt med tvåkupigt tegel. Huset är ljusst grönt med gröna fönsterbågar och i övrigt vita snickerier.

Byggnaden har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

BRIGGEN 2, (Fjällbacka 122:2)
Bild 10:13

Tidigare hus 96. Ett hus fanns redovisat här redan 1900, då ägt av Hilmer Andreasson, stenhuggare. Ett nytt hus ersatte det gamla kring 1935, byggt åt Gunnar Karlsson.

Ett en- och en halvplanshus med ett utseende typiskt för samtida hus i Fjällbacka. Två eller tre rum samt kök och hall nere. Släpkupa och veranda på framsidan. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

BRIGGEN 1, (Fjällbacka 122:1)
Bild 10:14

Tidigare hus 97, uppfört 1942 åt Harald Corneliusson. Ett mindre en- och en halvplanshus. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

LERSTEN VÄSTERGÅRDEN 2:57, (Fjällbacka 176:57)

Bild 10:15

Tidigare hus 98, uppfört kring 1940. Ett en- och en halvplanshus med ett utseende som är typiskt för hus i Fjällbacka från denna tid. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

KANOTEN 4, (Fjällbacka 130:4)

Bild 10:16

Tidigare hus 99, uppfört kring 1940 åt fiskaren Axel Fjällström. Ett vitt en- och en halvplanshus med ett utseende som är typiskt för hus i Fjällbacka från denna tid. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

KANOTEN 3, (Fjällbacka 130:3)

Bild 10:17

Tidigare hus 100, uppfört kring 1930 åt Herbert Andersson. Ett mindre vitt en- och en halvplanshus, klätt med stående locklistpanel. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

KANOTEN 2, (Fjällbacka 130:2)

Bild 10:18

Tidigare hus 101, uppfört kring 1930. Ägare på 1940-talet Johanna Aronsson. Ett en- och en halvplanshus med ett utseende som är typiskt för hus i Fjällbacka från denna tid. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:45, (Fjällbacka 165: 45)

Bild 10:19

Tidigare hus 102, uppfört kring 1930 åt snickare Ture Krantz. Ett en- och en halvplanshus med ett utseende som är typiskt för hus i Fjällbacka från denna tid. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

3. OXNÄS

3.1 JAKTEN

JAKTEN 1, (Fjällbacka 128:1)

Bild 29:1—2,26—31

Byggnaden redovisas på kartan från år 1900 som hus nr 168. Den ursprungliga delen av byggnaden uppfördes enligt uppgift år 1875 av fiskaren John Aron Bolin och ägdes år 1900 av Ludvig Bohlin. Huset, en liten stuga av enkelstugetyp klädd med locklistpanel och rödmålad, tillbyggdes 1988 med en större parallellställd huskropp. Den äldre delen är uppförd i timmer medan den nya har en modern regelkonstruktion. Båda är klädda med oprofilerad locklistpanel och målade i falurött. Ursprungsdelen, som har en skygga åt nordväst, finns redovisad på en bild från 1920-talet samt en uppmättningsritning från 1920.

Den ursprungliga delen visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. Den mycket stora tillbyggnaden har dock inneburit en kraftig förändring av miljön på denna del av Oxnäs.

JAKTEN 2, (Fjällbacka 128:2)

Bild 29:3—4, 33—35

Den befintliga byggnaden på denna tomt är troligen uppförd under 1960-talet och har ett svagt sluttande sadeltak. Byggnaden är senare tillbyggd med en byggnadskropp med platt tak. Med tanke på kringliggande bebyggelses kulturhistoriska värde är det viktigt att eventuella tillbyggnader utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

JAKTEN 3, (Fjällbacka 128:3)

Bild 30:1-5

Byggnaden redovisas på karta från år 1900 som hus nr 170 och ägdes vid denna tid av Albin Backman. Byggnaden är uppförd under 1880-talet. Byggnaden är till sitt ursprung ett dubbelhus bestående av kök, "stöva", rum och kammare och senare förlängt mot nordost med ytterligare kök och kammare. Byggnaden är uppförd av liggande plank. Grunden är spritputsad och fasaden är klädd med profilerad locklistpanel och avfärgad i vitt. Fönsterfodren är blå. Vid takfoten finns en sågtandad gesims och vindskivor och takfotslisten är figursågad med "klammer"-liknande mönster. En förstu i form av en snedtäcka finns åt sydost samt även en förstuutbyggnad utmed nordostgaveln. Byggnaden finns redovisad i ett enkätsvar från bostadssociala undersökningen från 1940-talet och som ägare redovisas vid denna tid Emma Backman.

Byggnaden har byggts till i flera skeden vid sekelskiftet och byggnaden har därigenom fått en ovanlig form och planlösning. Byggnaden är dock mycket välbevarad från denna tid. Husets panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas.

Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen under 1800-talets mitt.

JAKTEN 4, (Fjällbacka 128:4)

Bild 30:6—10

Byggnaden redovisas på 1900 års karta som nr 171 och ägdes vid denna tid av stenhuggare August Andersson. Bostadshuset är uppfört omkring 1875. Granitgrunden är huggen. Byggnaden är på enkel bredd och bestod ursprungligen av rum och kök med plankstomme som på 1890-talet tillbyggts med kammare med brädväggar. Den är klädd med profilerad locklistpanel och avfärgad i vitt. En förstu i form av en snedtäcka är belägen åt öster. Byggnaden finns redovisad i enkätsvar från bostadssociala utredningen på 1940-talet och som ägare redovisas två kvinnor från Stockholm.

Byggnaden är välbevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i

enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. På tomten finns en bod och invid denna en kålgård inhägnad med skärersten och huggna stenblock.

FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:1 (JAKTEN 5), (Fjällbacka 165:1)

Bild 30:23—25, 30:12

Det lilla bostadshuset redovisas på 1900 års karta som nr 164 och utgörs av en mycket liten enkelstuga som troligen är uppförd under 1800-talets mitt. Som ägare till huset år 1900 anges Martin Bohlins änka. Enligt uppgift skall den vara hitflyttad från en ö strax utanför Fjällbacka. Stugan är rödfärgad med vita fönsteromfattningar och vindskivor.

Byggnaden är mycket välbevarad. Byggnaden kan svårligen byggas till utan att också dess karaktär kraftigt förvanskas. Tillbyggnader såsom frontespiser och takkupor bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

Väster om bron till Badhusholmen finns fyra sjöbodar vilka är uppförda efter 1940-talets mitt.

FJÄLLBACKA STRANDOMRÅDE 3:25 (JAKTEN 6), (Fjällbacka 165:25)

Bild 30:13—18

Byggnaden redovisas på karta från år 1900 som hus nr 165 och ägdes vid denna tid av Augusta Sanne. Bostadshuset är troligen uppfört före 1800-talets början. Enligt uppgift skall byggnaden ha byggts om på 1820-talet efter att tidigare ha varit en ryggåsstuga. Huset är en låg men förhållandevis bred enkelstuga.

Den har en förstu åt söder samt en vedkällare i form av en mycket låg snedtäcka utmed gaveln i norr. Ett "halvt taklyft" är gjort utmed långsidan åt sjön. Byggnaden finns redovisad i en uppmättningsritning från 1943 där den benämns "Karl Bolins hus i "klåvan" på Oxnäs.

Byggnaden är mycket välbevarad. Panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser och takkupor bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen under 1800-talets mitt.

Utmed tomtgränsen står en tämligen nyuppförd bod. Tomten är täckt av gräsmatta och tomtgränserna markerade genom häckar bl a av syrén. En flaggstång finns på tomten.

JAKTEN 7, (Fjällbacka 128:7)

Bild 30:20—22

Det stora bostadshuset, ett souteränghus klätt med vit konststen är uppfört 1959. En bod med pulpettak finns intill det lilla bostadshuset. Med tanke på kringliggande bebyggelses kulturhistoriska värde är det viktigt att eventuella tillbyggnader utformas

och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

JAKTEN 8, (Fjällbacka 128:8)

Bild 30:27—29

Byggnaden finns redovisad på 1900 års karta som nr 161 och som ägare vid denna tid anges Hans Bolin. Byggnaden byggdes enligt uppgift som ryggåsstuga under 1800-första hälft och tillbyggdes till dubbel bredd under 1800-talets slut. Den är belägen på ett litet höjddparti och direkt på berghällen. Stommen är av timmer och plank. Byggnaden är låg med dubbelhusets karaktärsdrag. Det har nyligen tilläggsisolerats och givits ny locklistpanel. Byggnaden finns redovisad i en uppmättningsritning från 1920.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

JAKTEN 10, (Fjällbacka 128:10)

Bild 30:35—36, 31:0—3

Byggnaden redovisas på 1900 års karta som nr 158 och ägdes vid denna tid av Edvard Åsberg och övertogs efter honom av sonen Johan. Bostadshuset byggdes år 1881 och ersatte då en liten ryggåsstuga. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med gulvit locklistpanel med profilerad åslist. Den har karaktären av ett dubbelhus. Huvuddelen av fönstren är av tvåluftstyp med tre rutor i varje luft. Fönsterbågarna är gröna. En förstuutbyggnad finns åt väster. Byggnaden finns redovisad på en uppmättningsritning från 1920.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

En lillstuga är belägen ut mot Badhusgatan vilken bör ha uppförts under de senaste 30-40 åren. Tomten är relativt lummig med fruktträd och prydnadsbuskar.

JAKTEN 11, (Fjällbacka 128:11)

Bild 31:5—11

Byggnaden finns redovisad på 1900 års karta som nr 157 och som ägare vid denna tid anges Johan Olsson. Bostadshuset uppfördes ursprungligen på norra Ödsmål år 1868 och flyttades till nuvarande plats under mitten på 1870-talet. Byggnaden är ett dubbelhus bestående av två rum, kök och kammare med sommarrum på vinden vilket inreddes under slutet av 1930-talet. Byggnaden är klädd med locklistpanel och målad vit-beige. Huvuddelen av fönstren är idag av typ ospröjsade tvåluftsfönster. En tillbyggnad i form av en snedtäcka, sannolikt inrymmande vs-utrymmen, finns åt väster medan en förstu finns åt Sälviksvägen.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering, orientering

och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka. En lillstuga, snarlik den på granntomten Jakten 10, är belägen vid gaveln ut mot Badhusgatan. Tomten som är grästäckt, har en del prydnadsträd och häck samt staket mot den angränsande vägen.

JAKTEN 12, (Fjällbacka 128:12)

Bild 30:31—33

Bostadshuset uppfördes omkring 1945. På samma plats stod tidigare en ryggåsstuga. Byggnaden har en för tiden vanlig utformning med brant tak och taklyft åt norr. Fönstren av två- och treluftstyp utan spröjs.

Tomten avskiljs från de angränsade gatorna med en hög stödmur av kvaderhuggen granit. Tomten är gräsbevuxen och har enstaka prydnadsbuskar. Med tanke på kringliggande bebyggelses kulturhistoriska värde är det viktigt att eventuella tillbyggnader utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

JAKTEN 13, (Fjällbacka 128:13)

Bild 31:13—16

Bostadshuset uppfördes 1985. Den har en taklätta åt väster samt en förstutbyggnad med balkong över åt samma håll. At öster finns ett mindre burspråk. Med tanke på kringliggande bebyggelses kulturhistoriska värde är det viktigt att eventuella tillbyggnader utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

JAKTEN 14, (Fjällbacka 128:14)

Bild 29:23—25

Bostadshuset uppfördes enligt uppgift 1936 eller 1938 åt Axel Richardsson av byggmästarna Henning Andersson och Hugo Andreasson. Byggnaden ansluter i sina proportioner till denna tids villabebyggelse i kustorterna. Fasaden är idag klädd med locklistpanel och gulmålad. Byggnaden har en förstutbyggnad åt sydväst, en taklätta åt nordost samt en utbyggnad i en våning åt samma håll. Med tanke på kringliggande bebyggelses kulturhistoriska värde är det viktigt att eventuella tillbyggnader utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

JAKTEN 15, (Fjällbacka 128:15)

Bild 30:17-21.

Byggnaden på tomten redovisas som nr 167 på 1900 års karta och som ägare vid denna tid anges August Gustafsson, fiskare och sedermera grundläggare.

Bostadshuset har årtalet 1840 inskuret i takåsen men enligt uppgift skall huset vara uppfört år 1871 och då ha ersatt ett litet enkelhus på samma plats. Byggnaden är uppförd i timmer och skall ursprungligen ha bestått av två rum och kök och har tillbyggt 1912. Byggnadens utformning idag ansluter till dubbelhusets. Byggnaden är mycket låg och idag klädd med vit plastpanel. Fönstren är ospröjsade tvåluftsfönster. En lillstuga finns på tomten, klädd med locklistpanel och vitmålad.

Byggnaden har förändrats bl a annat genom den nya fasadbeklädnaden men har alltjämt lite av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom sin placering och orientering och övergripande utformning på det

karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka.

KÄLLVIK

Enstaka hus fanns i denna del av Fjällbacka före 1920-talets slut. 1929 fastställdes plan för området mellan kyrkan och gränsen mot Mörhult. Genom planen skapades ett avgränsat kvarter mellan Norra Hamngatan, Dinglevägen och Långsjövägen. Övrig bebyggelse är tillkommen före 1940, belägen och orienterad utefter Långsjövägen. En utvidgning av bostadsområdet högre upp i backen har senare gjorts efter en plan från 1940. Bebyggelsen i denna del utgörs främst av fritidshus från 1940-50-tal och redovisas ej i denna rapport.

4.1 ÖDSMÅL INNERGÅRDEN (VID MINIGOLFBANAN).

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:46 (Fjällbacka 187:32)

Bild 28:28+31

Byggnaden uppförd mellan 1929 och 1935. Huset har en grund av kvaderhuggen granit. Byggnaden har brutet tak. Fasaden är klädd med locklistpanel och gulmålad med vita foder och vindskivor. Åt nordväst finns en förstutbyggnad med altan över. Byggnaden har förändrats något men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär. En sjöbod finns med samma fastighetsbeteckning belägen på andra sidan Norra Hamngatan.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:50 (Fjällbacka 187:36)

Bild 28:29, 33—34, 36

Byggnaden uppförd före 1929. Huset har en grund av kvaderhuggen granit. Byggnaden är uppförd i resvirke och klädd med locklistpanel. Fasaden är gulmålad med vita snickerier. Byggnaden har framskjutet mittparti såväl åt nordväst som sydost. Fönstren i dessa delar är av typ treluftsfönster med tvärpost. Även övriga fönster har tvärpost. Taklätta samt balkong finns åt nordväst. Åt sydost finns en utbyggd glasad veranda. Byggnaden är mycket väl- bevarad från sin tillkomsttid. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Bakom bostadshuset finns ett likaledes välbevarat uthus med utformning väl avpassad för bostadshuset. En sjöbod med samma fastighetsbeteckning finns på andra sidan Norra Hamngatan.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:52 (Fjällbacka 187:38)

Bild 28:36

Bostadshuset uppfört mellan 1929 och 1935. 1 huset har tidigare barnmorskemottagning inrymts. Grund av kvaderhuggen granit. Fasaden klädd med locklistpanel och vitmålad med bruna foder, bågar och vindskivor. Taket är brutet och täckt med tvåkupigt lertegel. En taklätta samt balkong finns åt nordväst. Åt sydost finns en utbyggd glasad veranda. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

Sjöbod med samma fastighetsbeteckning finns på andra sidan Norra Hamngatan. Byggnaden är relativt välbevarad från sin tillkomsttid.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN, ÖSTER OM LÅNGSJÖVÄGEN (Söderifrån)

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:57 (Fjällbacka 187:43)

Husen på tomten kan möjligen vara äldre än 1929.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:74 (Fjällbacka 187:59)

Bild 27:32—33

Denna hus är byggt som "egnahem" vars ursprungliga del är uppförd 1929-1935. Grund av kvaderhuggen granit. Byggnaden uppförd i res- virke och fasaden är klädd med vitmålad locklistpanel. Taket är brutet och täckt med tvåkupigt lertegel. Utbyggt förstu åt väster. Byggnaden är kraftigt tillbyggd med en stor byggnadskropp i en våning åt norr. Byggnaden har förändrats något men har delvis kvar sin ursprungsprägel. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till byggnadens egenart.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:32 (Fjällbacka 187:19)

Bild 27:27—30

Bostadshuset är sannolikt uppfört 1900-1920. Huset har troligen en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets, innehållande i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Grunden är av kvaderhuggen granit. Byggnaden är uppförd 1 liggande plank alternativt resvirke och klädd med locklistpanel med profilerad list samt är gulmålad med bruna foder. En frontespis finns åt sjösidan. Tillbyggd i en våning med altan över utmed gaveln i sydost. Garage i tillbyggnadens källare.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:39 (Fjällbacka 187:25)

Bild 27:25—26

Bostadshuset är uppfört i två och en halv våning med brutet tegeltäckt tak och tillkom 1929. Huset byggdes av byggmästare Andreasson åt familjen Waldner, f d lots på Väderöarnä. Grunden är av kvaderhuggen granit. Fasaden klädd med locklistpanel med rundad list samt målad i falurött med vita lister och foder. Fönstren är korsformade. Åt väster finns ett taklyft samt en glasveranda med avfasade hörn med balkong över.

Byggnaden är mycket välbevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:107 (Fjällbacka 187:88)

Bostadshuset är uppfört efter 1935.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:65 (Fjällbacka 187:50)

Bild 27:24

På tomten fanns tidigare en liten läskedryckstillverkning. Denna startades enligt uppgift av en person vid namn Krantz vilken lärt sig tekniken i Amerika. Det befintliga huset är uppfört 1955. Huset är klätt med vita asbetscementskivor och har ett tegeltäckt tak. Byggnaden har en balkong på södergaveln.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:115 (Fjällbacka 187:96) 104

Bild 27:23

Tomten har tidigare varit bebyggd med ett bostadshus vilket senare rivits och ersatts med befintligt hus 1954. Byggnaden är klädd med gula asbestcementskivor och har sadeltak, täckt med lertegel. En taklätta finns, åt väster och en balkong är utbyggd på gaveln åt norr.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:106 (Fjällbacka 187:87)

Bild 27:22

Huset på tomten uppfört 1946. Fasaden är idag klädd med vit plåtpanel. Ritningen gjord av Torsten Johansson, Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:212 (Fjällbacka 187:174)

:Bild 27:19—21

Byggnaden på tomten är sannolikt uppfört före sekelskiftet. Stommen är sannolikt timmer och byggnaden är av dubbelhustyp. Byggnaden har en taklätta åt sjösidan samt en balkong på norrgaveln. Bostadshuset liksom övriga byggnader på tomten är klädda med vit plastpanel. Enligt uppgift har huset lyfts för något år sedan. Byggnaden har förändrats kraftigt genom den nya fasacibeklädnaden. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:45 (Fjällbacka 187:31)

Bild 27:14—17, 28:24—26

Enligt ägare uppfört 1887 av målare Karl Olsson. Sonen Johan, även han målare, ägde huset fram till 1925. Därefter ägt av Karl Arvidsson, yrkesfiskare. Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbel- husets och innehåller i bottenvåningen tre rum och, kök kring en centralt placerad murstock. Dubbelhuset har sannolikt redan vid tillkomsten försetts med en svale i form av en förlängning av huskroppen åt norr, något som givit huset proportioner liknande tvåkammarhusets. Grunden är putsad och gråmålad. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med rund profilerad åslist av tjugotaltyp. Fasaden är målad i ljusgul färg medan fodren är vita taket är täckt med tvåkupigt tegel. Xldre exteriöra snickerier finns bevarades såsom hålkälslist under tak. Äldre interiöra detaljer finns bevarade såsom schablonmålningar i taket i ett rum. Till tomten hör en sjöbod som uppfördes under 1930-talets slut. Verandan är tillbyggd 1938.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Schablonmålningarna bör så långt som möjligt bevaras. Eventuella förändringar av huset bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:83 (Fjällbacka 187:67)

Bild 27:10-13

Huset på tomten finns ej redovisat på 1929 års karta men däremot på karta från 1935. Det har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är klädd med locklistpanel med rundad list samt vitmålad. Taket är täckt med tvåkupigt lertegel. Byggnaden har en rak taklätta samt utbyggnad åt öster, ett femkantigt trapphus åt norr, en likaledes femkantig glasveranda åt söder. Åt sjön finns en frontespis med profilerade vindskivor. Liksom flera av husen i denna del finns en källare i huset med nedgång från gatan.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:84 (Fjällbacka 187:68)

Bild 27:7—9

Bostadshuset på tomten skall enligt ägarna vara uppfört för ca hundra år sedan. Huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Byggnaden är uppförd i liggande timmer alternativt av plank och är klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är gul med vita foder, fönsterbågar och vindskivor. Åt norr finns en tillbyggnad i form av en snedtäcka med balkong över. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:88 SAM'1? ÖDSMÅL 7:1 (Fjällbacka 187:72 + Fjällbacka 190:1)

Bild 21:23—27, 27:3—6

Bostadshuset på tomten uppfördes enligt nuvarande ägaren på 1870-talet. Huset beboddes under seklets början av Karl Andersson, "Vejern" kallad, som var en av Fjällbackas byggmästare vid denna tid. Huset, som till sitt ursprung är ett dubbelhus, genomgick en omfattande renovering och tillbyggnad år 1983. Dessförinnan hade huset stått obebott i närmare fyrtio år.

Dagens byggnad bär såväl i interiör som exteriör en helt modern villaprägel. Bakom bostadshuset ligger en bod som fungerade som "Vejerns" snickarbod. Idag återstår dock endast en del av den ursprungliga boden. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL 9:1 (Fjällbacka 201:1)

Bild 21:17-22

Huset har tidigare angivits som Mörhult nr 12, Varvet. Bostadshuset är enligt ägaren uppfört år 1909 av dennes fader, fiskaren

Adolf Benettsson. Byggnaden gjordes av grannen Karl "Vejern" Andersson.

Det nuvarande huset ersatte ett boningshus som uppfördes 1872-74.

Det befintliga huset har en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets och innehåller i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Huset är uppfört av liggande plan, vilket enligt uppgift är hitforslat från Norge, och klätt med locklistpanel med oprofilerad list. Fasaden är gul— målad med vita foder. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom profilerad list under tak samt figursågade taktassar. En förstu är utbyggd åt öster och en taklätta finns åt väster, båda tillkom 1953 då vinden inreddes.

I samband med inventeringen återfanns här en kvittens för arrendet, som tidigare betalats för huset och dess föregångare, vilka tidigare stått på ofri grund. Liknande förhållanden bör ha rått i stora delar av Fjällbacka. Det lyder:

“För huset no 12 å 12 å Warfvet är tomträtt betald för år 1895 5 kr som härmed gwitteras

Ödsmål den 7 dec 1896

A C Falck”

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

På tomten står en bod vilken skall ha flyttats hit från Ådersro, ålderdomshemmet, på 1920-talet. Längre upp i backen finns ett modernt fritidshus.

MÖRHULT

5.1 ÖSTLIGASTE EGENTLIGA MÖRHULT

MÖRHULT 1:28, (Fjällbacka 184:28)

Bild 18:28—32

Huset tidigare ägt av fiskaren och stenhuggaren Albert med fru Albertina Johansson. Det äldre husnumret är Mörhult 4 1/2. Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit med mörkblå foder. Taket är täckt med tvåkupigt lertegel.

Byggnaden har förändrats något, bl a genom tillkomst av en takkupa åt nordväst samt byte av panel men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas.

MÖRHULT 1:20, (Fjällbacka 184:20)

Bild 6:12—16

Bostaden uppfördes av fiskaren Martin Magnusson på 1880-talet. Huset anges i 1920-talets mantalslängd som Mörhult nr 15. Huset är enligt uppgift av nuvarande ägaren inköpt i Bullarebygden. Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök tidigare flankerat av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit med gråblå foder. Taket är klätt med rött betongtegel. äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom hålkälslist under tak. Huset renoverades under mitten av 1960- talet.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas.

Byggnaden är av stort värde som ingående i en miljö där de s k tvåkamrarhusen är särskilt talrika.

Till tomten hör en bod invid bostadshuset med pulpettak och väggar av okantade bräder samt sjöboden på Mörhult 1:5.

MÖRHULT 1:19, (Fjällbacka 184:19)

Bild 6:28—33

Byggnaden är uppförd 1888. Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Såväl fasad som foder är vita. Taket är täckt med enkupigt lertegel. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom hålkälslist under tak, äldre fönster, glasveranda med jugendfönster. Äldre interiöra detaljer finns bevarade såsom en rund kakelugn. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden är av stort värde som ingående i en miljö där de s k tvåkammarhusen är särskilt talrika.

MÖRHULT 1:23, (Fjällbacka 184:23)

Bild 6:21-27 Bostadshuset uppfördes enligt uppgift av ägaren år 1885.

Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerat av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är gul med vita foder och lister. Fönstren är av äldre typ och sexdelade. Taket är täckt med tvåkupigt lertegel. En mindre glasad veranda är utbyggd åt söder och en låg taklätta finns åt norr.

Byggnaden är välbevarad såväl exteriört som interiört med bakugnskomplex samt kakelugn. Mörhult 1:23 är kanske det tvåkaminarhus där flest ursprungliga interiördetaljer finns kvar och sannolikt det enda med bakugnen kvar. Ur antikvarisk synvinkel vore det mycket värdefullt om så mycket som möjligt av husets interiöra detaljer bevaras. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka och är belägen i ett område där de s k tvåkammarhusen är särskilt talrika.

MÖRHULT 1:25, (Fjällbacka 184:25)

Bild saknas

Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerat av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med vita asbestcementskivor åt alla sidor utom åt norr där byggnaden är klädd med vitmålad locklistpanel. En veranda är utbyggd åt norr med bevarade äldre fönster och figursågad takfotslist.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i den värdefulla miljön på Mörhult och som en

del i den rad av tvåkammarhus som finns där. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas.

MÖRHULT 1:24, (Fjällbacka 184:24)

Bild 19:31-34

Bostadshuset uppfördes 1939 som sommarbostad åt sjökaptenen Nils Wennerholm. Byggnaden har en grund av murad betonghållsten, stomme av resvirke och är klätt med locklistpanel. Huset har sportstugekaraktär med tidstypisk utformning vad gäller tak och fönsterplacering.

Lillstugan, uppförd på en hög stengrund och med ett brant sadeltak, är ett före detta fårhus som ombygdes på 1940-talet. Detta hade ursprungligen tillhört Mörhult 1:25.

MÖRHULT 1:2, (Fjällbacka 184:2)

Bild 20:2—7

Ett hus på tomten finns redovisat på foto från tiden kring sekelskiftet. Detta bör av fotografiet att döma ha varit ett dubbelhus. Det befintliga huset skall ha uppförts av en fyrmästare på Väderöarna, därav gatunamnet Fyrmästargatan. Tillkomsten bör ha varit kring 1910. Huset har sannolikt en korsformad plan motsvarande det västsvenska dubbelhusets innehållande i bottenvåningen tre rum och kök kring en centralt placerad murstock. Huset är klätt med lockpanel i nedervåningen samt stående fasspontpanel i övervåningen vilken är sågtandad nertill. Fönstren är korsformade och har figursågade omfattningar samt profilerade över- och nederstycken. Byggnaden försedd med liggande vindsfönster på långsidorna, balkong samt frontespis åt nordväst samt takkupa åt sydost.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

MÖRHULT 1:7, (Fjällbacka 184:7)

Bild 19:35

Huset anses vara uppfört under 1800-talets slut. Byggnaden bär dock äldre prägel. Huset, som går under namnet "Hinriks hus", har ett ursprung som ryggåsstuga, d v s saknade då vindsbjälklag, och bestod fram till 1950-talet av rum, kök samt vedbod och hönshus. Idag består huset av kammare, kök och rum med en liten förstukvist i anslutning till köket. Huset är uppfört i timmer och klätt med locklistpanel samt målad falurött med vita knutar och lister.

Byggnaden är mycket liten och därmed mycket svår att bygga till utan att dess kulturhistoriska värde kraftigt minskar. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Frontespiser eller takkupor bör undvikas.

Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret i Fjällbacka och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen under 1800-talets mitt.

MÖRHULT 1:21, (Fjällbacka 184:21)

Bild 19:23—30

Ägt av Alfred Andersson-Berggvist och dessförinnan av Tobisson, ägare till stenhuggeriet ovanför. Byggnaden har drag av -och kan ha sitt ursprung som ett tvåkammarhus. Idag innehåller huset rum och kammare utmed nordvästgaveln, kök samt hall och VVS-utrymmen i mitten samt ett rum utmed sydostgaveln. En glasveranda är utbyggd åt trädgården. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med ny locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är röd- målad med vita lister och foder.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Byggnaden visar genom sin placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelse- mönstret på Mörhult. Tillbyggnader såsom frontespiser, takkupor och balkonger bör undvikas.

MÖRHULT 1:18, (Fjällbacka 184:18)

Bild 19:37

Fastigheten har tidigare varit bebyggd med ett dubbelhus vilket finns redovisat på fotografi över Mörhult från seklets början. Det befintliga huset på tomten är en modern villa vars utformning är relativt väl anpassad till miljön. Den till fastigheten hörande sjöboden finns dokumenterad i uppmättningsritning från 1929.

MÖRHULT 1:26, (Fjällbacka 184:26)

Bild 6:34—37, 19:9+36

Byggnaderna på fastigheten utgörs dels av ett nytt bostadshus väster om Fyrmästarevägen och dels en äldre stuga öster om vägen. Den senare är en ryggåsstuga vars ålder är okänd. 1945 fick huset innertak, garderober m m samt ny ytterdörr. Golvet i köket var dessförinnan jordgolv. Byggnaden är dokumenterad i en uppmättningsritning från 1943. Ursprunget skall vara en stuga med rum och kök samt uthus. Uthuset har senare gjorts om till kammare. Byggnaden är uppförd i liggande timmer med inklädda knutskallar och är klädd med locklistpanel. Fasaden är rödmålad med vita lister och foder.

Byggnaden är mycket välbevarad och dess panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Stugan är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i miljön på Mörhult och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen fram till 1800-talets mitt.

Det nya bostadshuset har haft en föregångare på samma plats. Den befintliga byggnaden är väl anpassad till miljön i Mörhult.

MÖRHULT 1:6, (Fjällbacka 184:6)

Bild 6:17—19

Bostadshuset uppfördes 1936 åt nuvarande ägaren. Den kvaderhuggna grunden gjordes av ägaren själv medan huset byggdes av snickaren Werner Karlsson i Källviken. Fasaden var tidigare klädd med locklistpanel som ersatts med plastpanel. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär

bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med husets karaktär.

MÖRHULT 1:5, (Fjällbacka 184:5)

Bild 18:33—37; 19:1—3

Byggnaden är enligt ägaren uppförd 1890 åt Adolf Andersson. Äldre husnumrner är Mörhult 3 1/4. Huset som sedan 1982 är sommarbostad ägs alltså av dennes ättlingar. Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerat av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Byggnaden har tilläggsisolerats på utsidan och byggts om invändigt 1942. Fasaden är vitmålad medan fodren är blåmålade. Taket är belagt med rött betongtegel. Huset är tillbyggt med en glasveranda/förstu åt väster. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Byggnaden visar genom dess placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret på Mörhult och ingår i en miljö där andelen tvåkammarhus är mycket stor.

MÖRHULT 1:15, (Fjällbacka 184:15)

Bild 19:4-8

Huset är till sitt ursprung ett enkelhus, vilket även framgår på fotografi över Mörhult från seklets början. 1 sen tid har huset tillbyggt med ytterligare ett rum i anslutning till köket. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med ofilerad list. Knutskallarna är inklädda. Fasaden är målad med röd slamfärg och lister och foder är vita.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka. Byggnaden visar genom dess placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret på Mörhult och är dessutom ett exempel på de mycket små stugor som var den vanliga hustypen fram till 1800-talets mitt.

MÖRHULT 1:8, (Fjällbacka 184:8)

Bild 19:10

Tomten är bebyggd med ett modernt fritidshus vars utformning ansluter till den omgivande bebyggelsen.

MÖRHULT 1:9, (Fjällbacka 184:9)

Bild 19:18—21

Byggnad av enkelstugetyp. Byggnaden är sannolikt uppförd i timmer och är klädd med locklistpanel med profilerad locklist samt vitmålad med blå foder. Byggnaden har en tillbyggnad i form av en snedtäcka åt Långsjövägen 1 söder. äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom hålkälslisten under tak samt äldre spröjsade fönster. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i

Fjällbacka.

MÖRHULT 1:10, (Fjällbacka 184:10)

Bild 19:11

Tomten är bebyggd med ett modernt fritidshus vars utformning ansluter väl till den omgivande bebyggelsen.

MÖRHULT 1:4, (Fjällbacka 184:4)

Bild 19:13—17

Tidigare ägt av "Hans i Li". Huset sannolikt uppfört någon gång under seklets första två decennier. Huset kan vara av typ tvåkammarhus. Byggnaden är sannolikt uppförd av liggande plank och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit medan fönsterfodren är mörkblå. Huset är tillbyggt med en förstu med pulpettak. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom lövsågerier utmed vindskivor och takfotsbräda samt hålkälslist under tak. Taklättan finns åt nordväst. Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Byggnaden visar genom dess placering, orientering och utformning på det karaktäristiska bebyggelsemönstret på Mörhult. Uppmättningsritningar av det äldre huset på platsen finns från 1920.

MÖRHULT 1:3, (Fjällbacka 184:3)

Bild 19:22

Modernt enplans fritidshus uppfört i vinkel.

5.2-5.3 NORDLIGASTE DELEN AV ÖDSMÅL INNERGÅRDEN

5.2 SÖDER OM LÅNGSJÖVXGEN

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:176, (Fjällbacka 187:138)

Modernt: hus

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:137, (Fjällbacka 187:113)

Modernt hus.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:93, (Fjällbacka 187:77)

Bostadshuset uppfört 1945.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:245, (Fjällbacka 187:207)

Bild 21:5,6,8.

Enligt nuvarande ägaren uppfördes huset 1909-23. Tidigare ägare var fiskaren Ernst Johansson och huset hade tidigare benämningen Mörhult nr 2 1/2. Sannolikt är huset ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu

flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer, alternativt med plankstomme, och klädd med vitmålad locklistpanel med profilerad list åt söder samt med asbestcementskivor åt Långsjövägen. Under tak finns en bred profilerad list utmed alla sidor. Åt Långsjövägen finns en liten förstuutbyggnad och en taklätta finns åt söder.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

En sjöbod har tillhört tomten men är avstyckad och fränsåld. En vedbod finns på tomten.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:99, (Fjällbacka 187:82)

Bild 21:1

På tomten finns en villa, sannolikt uppförd 1950- 70. Fasaden är klädd med fasadplåt.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:76, (Fjällbacka 187:61)

Bild 20:36A

“Egnahem” sannolikt uppfört på 1930-talet. Utvändigt klädd med träpanel. Utbyggd förstu samt balkong och taklyft åt norr.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:47, (Fjällbacka 187:33)

Bild 20:35A

Bostadshus uppfört före 1936 med brutet tak. En mindre utbyggnad finns åt norr.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:102, (Fjällbacka 187:84)

Bild: 20:34A

Egnahem uppförd efter 1936.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:120, (Fjällbacka 187 :100)

Bild: Bild 18:20—25

Bostadshuset på tomten är det sista huset i Fjällbacka åt norr och uppfördes enligt uppgift omkring 1890 åt Otto Julius Vall. Denne var stenhuggare och emigrerade senare till Amerika. Huset äldre husnummer var (sannolikt) Mörhult nr.23. Huset uppfördes av en man med namn Leising.

Mellan 1930 och 1950 ägdes huset av Johan Barkstedt, vilken även han var stenhuggare.

Bostadshuset består av rum, kök, kammare och förstu. På vinden har under senare tid ett sovrum inretts. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit med mörkblå foder. I huset finns äldre spegeldörrar samt pärlspontpanel i hallen.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

På tomten finns även ett uthus vilket fram till 1979 innehöll vedbod, förråd och dass.

Detta har tidigare haft en numera riven tillbyggnad, sannolikt fungerande som höns hus.

5.3 NORR OM LÅNGSJÖVÄGEN 117

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:41, (Fjällbacka 187:27)

Bild 21:13-16

Byggnaden sannolikt uppförd kring sekelskiftet. Huset kan möjligen vara av dubbelhustyp. Byggnaden är uppförd i liggande timmer, 1 sen tid tilläggsisolerad och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är röd med vita foder, vindskivor och hörn. Taklyft samt balkong åt sjön, utbyggnad i form av snedtäcka åt baksidan. Ny förstukvist åt nordost.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:35, (Fjällbacka 187:21)

Bild 21: 9-11

Huset är ett tvåkammarhus, enligt uppgift uppfört 1906. En karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerat av kammare och svale åt baksidan. Huset är uppfört i timmer eller möjligen liggande plank. Fasaden är klädd med asbestcementskivor. Inga bevarade äldre exteriöra detaljer. En taklätta finns mot sjön. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:37, (Fjällbacka 187:23)

Bild 21: 12

Byggnaden är troligen uppförd på 1930-talet. Fasaden är klädd med asbestcementskivor och taket belagt med tvåkupigt tegel.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:42, (Fjällbacka 187:28)

Bild 20: 28A—331.

Huset på tomten stod färdigbyggt 1874 och detta årtal står inristat i takbjälken tillsammans med initialerna J. J. Dessa skall uttydas som Johan Johansson, som var fiskare till yrket. Johans föräldrahem var huset nedan. Fastigheten ägs alltså av Johan Johanssons ättlingar. 4garen berättade att när huset stod färdigt 1874 fanns endast tre hus på Mörhult. Huset anges i den äldre husnumreringen som Mörhult nr 1 1/2. Tomten var upplåten med arrende från 1874 till 1930 då den inköptes av husets nuvarande ägare. Samma år avstyckades sjöbodtomten. Ägare till marken var dessförinnan Kapten Olof Falck.

Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är vit med blå foder. Äldre exteriöra snickerier finns bevarade såsom bågfris på fönsterfodrens nederstycken samt under taket.

Förstukvist med rika snickerier av traditionell Fjällbackatyp. Pardörr med överljusfönster. Taklätta åt norr samt två takfönster åt söder. I huset finns kakelugn, järnspis, inmurad bakugn. Dörrar och snickerier är delvis ursprungliga.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär

bevarad. Byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier bör bevaras så långt möjligt. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

Till huset har hört en ekonomibyggnad där man stallat får, gris och höns och som även inrymt vedbod. Denna är dock riven.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:36, (Fjällbacka 187:22)

Bild 20: 21A-24A

Huset, Villa Måla kallat, uppges vara uppfört på 1700-talet och skall enligt ägaren, tillsammans med tre andra hus på Mörhult vara det äldsta i denna del. Huset anges som hus nummer 1 3J4 i den äldre husnumreringen. Enligt uppgift skulle en Olof Hansson ha bott här 1782. Släkten Kahlman har haft huset fram till omkring 1923 då Johan Pettersson, mästrelots från Väderöarna köpte hus och tomt.

Huset bestod ursprungligen av endast rum och kök och har senare tillbyggts, bl a år 1872 samt kring sekelskiftet. Verandan är tillkommen omkring 1984 och 1966 höjdes taket och övervåningen inreddes samtidigt som en taklätta uppfördes åt väster.

Tidigare fanns här endast en låg vind med sommarrum. Huset uppfört i timmer i dess äldre delar samt

klätt med locklistpanel med profilerad list. Fasaden är gul med blå foder. Av äldre exteriöra detaljer återstår en profilerad gesims.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

En f d vedbod på tomten är ombyggd till ateljé. Denna bär det förra husets färgsättning. Åt Badvägen hägnas tomten av ett högt plank. Till huset hörde en sjöbodtomt och den befintliga sjöboden där är uppförd omkring 1985.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1S2, Fjällbacka 1166)

Bild 20:25A Modernt fritidshus.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:81, (Fjällbacka 187:65)

Bild 20:20

Bostadshus uppfört efter 1936.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:44, (Fjällbacka 187:30)

Bild 20:16—19

Huset är enligt ägaren uppfört 1875 och dess första ägare var Leonard Gabrielsson, fiskare. En senare ägare var Ludvig 3onas- son, även han fiskare. Troliga byggmästare var "Staten" Nilsson och "Väjern" Karlsson. Huset anges som Mörhult nr 7 i den äldre husnumreringen. Tomten avstyckades 1930 och tomten friköptes 1932.

Byggnaden är till sitt ursprung en variant på dubbelhuset men med förstu i ena hörnet i direkt anslutning till köket. Byggnaden har i sen tid, vid ombyggnad 1978 eller 1987, byggts om invändigt samt förlängts. Byggnaden är uppförd i liggande timmer, den är tilläggsisolerad utvändigt och klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är rödmålade med vita foder och vindskivor. 1 huset finns två vita

enkla kakelugnar samt en vedspis.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:87, (Fjällbacka 187:71)

Bild 20:21

Villa i två våningar troligen uppförd under 1950-60-talen. Utvändigt klädd med gult fasadtegel.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:43 (Fjällbacka 187:29)

Bild 20:11-14

Husets anses av nuvarande ägare vara från 1890-talet. Huset är en variant av tvåkammarhuset, en karaktäristisk hustyp 1 Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av rum och kammare åt framsidan samt kök flankerat av kammare och svale åt baksidan. Byggnaden är uppförd i liggande timmer och klädd med locklistpanel. Byggnaden är utvändigt tilläggsisolerad och fasaden målad gul med vita foder, bågar och vindskivor. Interiört är en kakelugn och ett rum bevarat.

Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har trots detta ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:53, (Fjällbacka 187:39)

Bild 20:9

Bostadshus och idag även kontor för "Fjällbacka Värme och smide", uppfört 1932. Grund av kvaderhuggen granit och stomme av resvirke. Fasaden klädd med vit fasadplåt. Byggnaden har en taklätta samt förstuuutbyggnad med altan över åt söder.

ÖDSMÅL INNERGÅRDEN 1:54, (Fjällbacka 187:40)

Bild 20:10

Modernt större bostadshus uppfört 1976.

6. SÄLVIK

SOLVIK 1:1, (Fjällbacka 185:1)

Ett gult hus i ett- och ett halvt plan på dubbel bredd, med sadeltak täckt av tvåkupigt tegel. Fasaden är klädd med profilerad locklistpanel. Vita snickerier. Fönstren är två- och treluftsfönster med spröjs. Huset är troligen uppfört under 1800talets slut. Mot sjösidan vetter tre fönster.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

ALMHAGEN 1:1, (Fjällbacka 152:1)

Ett vitt en och en halv vånings hus på dubbel bredd klätt med profilerad locklistpanel. Det är dock något smalare än de övriga husen i Sälvik. Fönsteromfattningar och andra snickerier är blå, sadeltaket täckt med tvåkupigt tegel. Huset ligger till skillnad från grannhusen med gaveln mot vattnet. På söderfasaden en veranda. Huset är troligen uppfört under 1800-talets andra hälft.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

LERSTEN UPPEGÅRDEN 8:1, (Fjällbacka 182:1)

Ett gult hus i en och en halv våning, klätt med stående locklistpanel. Huset har en del äldre snickerier bevarade. Taket är ett sadeltak och är täckt med tvåkupigt tegel. Fönsteromfattningar och andra snickerier är vita. Fönstren är tvåluftsfönster med sex smårutor i varje båge. Huset är på dubbel bredd, och troligen byggt under 1800-talets slut. Veranda på framsidan. Planlösningen visar att det är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk plantyp i Fjällbacka, och huset hade ursprungligen en förstu på framsidan med ett rum på vardera sidan, samt på baksidan ett kök med en kammare på ena sidan och ett mindre förrådsutrymme med vindstrappa på andra sidan. Dessutom var huset förlängt med en bod på norrgaveln.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

LERSTEN UPPEGÅRDEN 2:70, (Fjällbacka 176:70)

Under sadeltak ett en och en halv vånings hus på dubbel bredd, klätt med vitmålad profilerad locklistpanel, och med blå fönsteromfattningar och vindskivor. Tvåkupigt tegel på taket. På framsidan en veranda samt ett taklyft, bägge asymmetriskt placerade.

Huset är troligen uppfört under 1800-talets slut och kan vara ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka. Ett uthus finns på tomten.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

LERSTEN UPPEGÅRDEN 2:59, (Fjällbacka 176:59)

Ett rött hus på dubbel bredd, troligen uppfört kring 1800-talets mitt eller något senare. Fasaden är klädd med profilerad locklistpanel, och alla snickerier är vita. Taket är ett sadeltak, täckt med tvåkupigt tegel. På framsidan en veranda samt en trontespis. Fönstren är sexdelade men verandafönstren har snedställda spröjsar, så att smårutorna alltså blir romboida. Huset är något mera "satt" än de övriga i Sälvik, och kan förmodas höra till de äldsta här. Två skorstensstockar antyder att huset kan ha någon form av sexdelad plan. Ett uthus finns på tomten.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

LERSTEN UPPEGÅRDEN 2:35, (Fjällbacka 176:35)

I en och en halv våning ett vitt hus under sadeltak täckt med enkupigt tegel. Huset är på dubbel bredd, och har en tillbyggnad i vinkelform i nordöstra hörnet. Huset ligger som de flesta husen här med långsidan mot vattnet, och har på denna sida också en mindre veranda. Fasaden är klädd med stående locklistpanel, delvis också med profilerad locklist. En del äldre snickerier finns ännu kvar. Fönsteromfattningarna och dörrarna är blå men i övrigt är snickerierna vita. Huset är troligen uppfört under 1800-talets slut. Ett uthus finns på tomten.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

LERSTEN UPPEGÅRDEN 2:34, (Fjällbacka 176:34)

Ett mindre hus på enkel bredd, klätt med rödmålad stående locklistpanel och med enkupigt tegel på taket. På gaveln, mot viken, finns en veranda och på södra långväggen en förstu under snedtak. 1 huvudsak vitmålade snickerier. Huset är svårt att datera men bör vara uppfört under 1800-talet. Ett uthus finns på tomten.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

LERSTEN UPPEGÅRDEN 2:63, (Fjällbacka 176:63)

Ett vitt hus på dubbel bredd i en och en halv våning. Sadeltak täckt med enkupigt tegel, och fasaden klädd med profilerad locklistpanel. Gråmålade fönsteromfattningar, i övrigt vita snickerier. En utbyggnad på västra långsidan med balkong över, samt även ett taklyft åt väster.

Huset är ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp 1 Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två rum åt framsidan samt kök flankerad av två kammare mot vägen. Huset stod ursprungligen vid Häggene men flyttades till platsen 1888 av fiskaren och stenhuggaren Anton Johansson. Huset är något ombyggt på 1970-talet, då bl a köket förstorades. Ett uthus finns på tomten.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FLIG 1:9, (Fjällbacka 170:5)

Ett en och en halv vånings hus, något större än de övriga i Sälvik. Huset uppfördes troligen kring sekelskiftet, men byggdes på i övervåningen 1936. Brutet tak täckt med enkupigt tegel, vita fasader och snickerier. Fasaden är klädd med profilerad locklistpanel, och här finns en del äldre snickerier bevarade. Huset fungerade tidigare som manbyggnad för ett jordbruk, och till fastigheten har tidigare hört en ladugård,

vilken revs omkring 1950. Två uthus finns ännu kvar.
Byggnaden har förändrats något, och har framförallt karaktär av ombyggnaden på 1930-talet. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.

FLIG 1:10, (Fjällbacka 170:6)

Ett en och en halv vånings hus på dubbel bredd, troligen är huset ett tvåkammarhus, en karaktäristisk hustyp i Fjällbacka, innehållande förstu flankerad av två ruin åt framsidan samt kök flankerad av två kammare (alternativt kammare och svale) åt baksidan. En förstukvist vetter åt vägen. Fasaden är klädd med gråmålad profilerad locklistpanel, och snickerier är vitmålade. Sadeltak täckt med tvåkupiga röda betongpannor. Ett uthus finns på tomten.

Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Husets karaktär bör bevaras, och eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Fjällbacka.